Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII Ч. 38. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 29-го ЛЮТОГО 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 29, 1956. No. 38. VOL. LXIII.

ПЕРШИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ГОСТЕМ ЗДА

ІТАЛІЙСЬКИЙ ГІСТЬ ПРОСИТИМЕ ПРО ЗБІЛЬШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ІТАЛІЇ; МАЄ ПРОМОВЛЯТИ ДО ОБОХ ПАЛАТ КОНГРЕСУ; ГРОНЧІ КОНФЕРУВАТИМЕ З ПРЕДСТАВНИКАМИ АФП—КІО

Президент Айзенгавер вітає в Білому Домі італійського президента Джіованні Ґрончі, який прибув на двотижневі відвідини до ЗДА.

Вашинґтон. — Італійський президент Джовані Ґрончі із дружиною прибув до Вашинґтону на чотириденну візиту, під час якої мають поглибитися приязні відносини між Італією і ЗДА. Коли достойні італійські гості прилетіли на летовище, їх привітали салютом 21-ої гармати, а віце-президент Ричард М. Ніксон привітав їх в імені Президента, підкреслюючи, що ця країна бачить в цій візиті італійських державних мужів символ десятирічної демократичної Італії. „Можу вас запевнити, казав віце-президент, що всюди в цій країні вітатимуть вас щиро, куди б ви не пішли". З італійським президентом прибув також італійський міністер закордонних справ Ґастано Мартіно з дружиною та американська амбасадорка до Італії пані Клер Бут Лус. В Білому Домі вітав італійських гостей президент Айзенгавер із дружиною. „Як це добре, що можу вас бачити, казав Президент. Ви навіть не знаєте, який я щасливий. Це перший раз в історії італійський президент прибуває до цієї країни. Я дуже радий, що вас тут маю. Це великий привілей для мене". Італійський президент і італійський міністер закордонних справ привітали пані Айзенгавер европейським способом, поцілувавши її руку, а після того всі розмовляли кілька хвилин. Після того віце-президент Ніксон відпровадив італійського президента і його дружину до Блер Гавзу, де вони будуть мешкати під час гостини в Вашинґтоні. 28 лютого італійський президент відбуде перед полуднем першу розмову з президентом Айзенґавером. В 12.45 годині, перед другим сніданком італійські гості відвідають офіційно президента Айзенгавера в його приватному мешканні. Ця офіційна візита мала відбутися ще в понеділок, але її відкладено на вівторок тому, що літак, яким прилетіли італійські гості, спізнився. На летовищі вітали італійського президента ще й такі визначні американці: державний секретар Джан Фостер Доллес, голова Об'єднаних Шефів Штабу адмірал Артур В. Радфорд та інші високі урядовці. З італійським президентом, крім міністра закордонних справ прибули ще військовий дорадник президента генерал Альберто Рода і шеф уряду для міжнародних зв'язків Маріо Лючіоллі. У відповідь на привітання віце-президента Ніксона італійський президент відповів, що його візита має за ціль „не тільки поглибити і поширити співпрацю між двома державами, для спільного добра цих країн, але також служити справі миру, волі та соціяльного і людського поступу". Про це має президент Ґрончі розмовляти з президентом Айзенгавером, говорити у своїй промові до обох палат Конґресу, яка відбудеться в середу і в промові на зборах Крайового Пресового Клюбу, яка має відбутися в четвер. З італійського боку заявили, що італійський президент не буде просити про економічну поміч від ЗДА, тільки пропонуватиме, щоб ЗДА уділили позички Італії і щоб американські державні і приватні інвестиції збільшено, щоб Італія могла розв'язати проблему безробіття та убожества свого населення. Догадуються, що през. Ґрончі вияснить, що він зовсім не є прокомуністом, хоч його в виборах підтримали італійські комуністи. Президент належить до лівого крила Християнсько - Демократичної партії, яку підтримують католицькі професійні спілки. Президент Ґрончі має розмовляти з провідниками американського робітництва — Джорджом Міні і Волтером Рутером із АФП - КІО.

Стівенсон обороняє право критики

Ню Йорк, Н. Й. — Демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон випускає у видавництві „Гарпера" книжку під заголовком „Що я думаю". В цій книжці, що має 240 сторінок, зібрані статті і промови цього політика від часу виборчої компанії 1952 року. В передмові до неї давніший і теперішній демократичний кандидат на президента боронить право критикувати теперішній республіканський уряд такими словами: „Якщо обов'язком льояльної опозиції є протиставляти свої думки, то я не можу зрозуміти, як можна комусь чи чомусь противитися, не подаючи причини опозиції — це і є критика, проти якої часто в нас виступають, бо „критицизм" став у нас „бридким словом". Під критикою Стівенсон розуміє „намагання до того, щоб те, що існує, стало кращим". Демократія, твердить Стівенсон, опирається на чесному критицизмі, бо її не можна врятувати „ані наклепами, ані мовчанкою".

В АМЕРИЦІ

● **У неділю 26-го лютого** в Юніон Ситі, Н. Дж., почався 42-ий сезон пасійних вистав, що їх називають „Американським Оберамерґау". В цих виставах, що зображують суд і муки Ісуса Христа, бере участь 200 осіб із місцевого населення. Френк Дж. МекКарті грає ролю Христа від 1927 року. Ці гри повторюватимуть кожної п'ятниці і неділі під час Великого посту.

● **У п'ятницю 2 березня** прибуде до Ню Йорку родина фармера Елмера Деґоліс з Броктону, Н. Й., яка складається з 22 членів: батька, матері, 13-ох доньок і 7 синів. Цю родину Товариство Продуцентів забавок визнало за найбільшу родину в ЗДА і запросило на тиждень до Ню Йорку. Батько має 55 років, мати — 48, найстарша донька — 27, а наймолодша — 3.

● **У Нюйоркській опері** „Метрополітен" співатиме в найближчому сезоні троє негритянських співаків: Маріян Андерсон, Роберт МекФеррін і недавно заанґажована співачка панна Меттівілду Доббс — колоратурне сопрано.

● **Один із трьох** ще живих ветеранів армії конфедератів, 109-річний Селлінґ із Гейт Сиґі, Вірджінія, захворів на запалення легенів. З тієї армії, яка брала участь в Громадянській війні, живуть ще два інші вояки: 107-річний Вільям А. Ланді з Лорелл Гілл, Флорида, і Волтер В. Вільямс (109) із Френкліну, Тексас.

● **Державний департамент** повідомляє, що поробив заходи щоб бувший арґентинський диктатор Хуан Д. Перон залишив готель, в якому живе, в Зоні Панамського Каналу, яка належить до ЗДА. Це сталося внаслідок акції кількох конґресменів, які протестували проти того, що Перон живе в американському готелі.

● **Панамериканська Юнія** повідомляє, що в Бразилії приготовляють новий рід напою із ростини „герба мате", який дуже поширений в країнах Латинської Америки. Цей напій мають вивозити до ЗДА.

Буде, чи не буде кандидувати?

Вашинґтон. — В столиці держави на устах всіх одне, найважливіше тепер питання: буде, чи не буде Айзенгавер ще раз кандидувати? У зв'язку з відвідинами італійського президента, дехто сумнівається, чи відбудеться в середу пресова конференція Президента. Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив, що ця конференція повинна відбутися, але не сказав коли, перед полуднем, чи по полудні. Дехто гадає, що пресова конференція відбудеться по полудні, коли буде вже закрита біржа в Ню Йорку, щоб вона не реаґувала знижкою або збільшенням цін на акції, залежно від того, чи Айзенгавер не буде, або буде ще раз кандидувати.

Шеф морських операцій про зброю американської фльоти

Чарлестон, Південна Каролайна. — Шеф морських операцій адмірал А. Бирк, промовляючи у військовій академії „Сітедел", заявив, що американська фльота має тепер „найсильнішу і найнищівнішу зброю", яку заінстальовується на воєнних кораблях у великій кількості. Фльота, сказав адмірал Бирк, „важко працює над своїм розвитком". Пристосовується атомове пальне до порушування кораблів, будуться нові літаконосці і гідроплями, які порушуються зі швидкістю більшою від звука. Шеф морських аперацій остерігав американський нарід, що тепер Совєти швидким темпом почали розбудовувати свою морську потугу, і тому не треба жалувати видатків на те, щоб ЗДА втримали свою морську силу на належній висоті.

Загальні збори філії УККА у Филаделфії висловилися за негайною консолідацією

Филаделфія. — В неділю, дня 26 лютого ц. р. відбулися Загальні Збори филаделфійської філії Українського Конґресового Комітету, в яких взяло участь 47 делеґатів місцевих товариств й організацій. Були заступлені всі політичні напрямки і Збори проходили в атмосфері повної об'єднаности і діловости. На Зборах обрано нову управу у складі 13 осіб під проводом дотеперішнього голови д-ра Володимира Ґалана. Присутні на зборах представники політичних і громадських організацій й установ вирішили звернутися до керівних органів Українського Конґресового Комітету з дезидератом поставити справу консолідації українських політичних сил на першому місці і довести якнайскоріше до її здійснення. Під час дискусії, веденої на високому поземі, підкреслювано, що саме филаделфійська філія УККА була одним із тих теренів, де найперше започатковано і здійснено справу громадської консолідації, і де праця філії й інших установ проходить під гаслом повної національної єдности.

Інж. А. Кішка доповідачем на Міжнародному Конґресі Католицької Культури

Ню Йорк. — Минулої неділі, 26-го лютого, в Ню Йорку зупинився на кілька годин відомий український европейський діяч інж. Андрій Кішка, їдучи літаком з Мадриду до Домініканської республіки на Міжнародний Конґрес Католицької Культури для світового миру. Запрошений офіціяльно Організаційним Комітетом Конґресу та на його кошт, інж. Кішка виголосить там доповідь на тему: Ділема Схід-Захід. Разом з інж. Кішкою поїхав на цей конґрес відомий уже в українських колах о. проф. Яків Морільо, директор Центру Східних Студій в Мадриді, українським відділом якого керує інж. Кішка. Еспанських гостей зустріли на Міжнародному летовищі в Ню Йорку пп. Вол Душник й А. Драґан. Інж. Кішка й о. Морільо були опісля на жіночій маніфестації в Ню Йорку та вночі того ж дня продовжували літаком свою подорож. Вертаючись з конґресу, о. Морільо й інж. Кішка зупиняться знову в Ню Йорку та проведуть кілька днів на відвідинах цієї країни.

Інж. М. Головатий відзначений на конвенції Американського Інституту Інженерії

Ню Йорк. — Інж. Михайло Головатий одержав спеціяльне відзначення під час конвенції Американського Інституту Гірництва і Металурґічної Інженерії, яка відбулася тут в готелі Статлер в днях від 20-го до 24-го лютого. Інж. Головатий дістав відзначення за виїмкові успіхи в його професії. Крім інж. Головатого в конвенції взяли активну участь, виступаючи з науковими доповідями, ще два інші інженери, українського походження: інж. Василь Кунда з Канади, який доповідав про „Редукцію нікля воднем", та інж. В. Мацьків.

ДЕМОКРАТИЧНІ СЕНАТОРИ ГОСТРО КРИТИКУЮТЬ ДОЛЛЕСА

Вашинґтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес був знову предметом різкої критики збоку демократичних сенаторів на засіданні Сенатської комісії для закордонних зв'язків, що продовжувала свої наради в понеділок 27-го лютого ц. р. Сенатор Вільям Фулбрайт з Арканзо оскаржив державного секретаря, що він оповів сенаторам на засіданні тієї самої комісії в минулу п'ятницю „фантастичні речі", закинувши йому, що він затаює перед американським народом правду про дійсну міжнародну ситуацію. Проти того оскарження застеріґся республіканський сенатор Леверетт Салтонстол з Мессачусетс, але й він признав, що заява державного секретаря Доллеса може була „занадто оптимістична." Головний закид збоку демократичних сенаторів під адресою державного секретаря Доллеса був той, що він, мовляв, представляє „совєтські тріюмфи, як невдачі, а західні невдачі, як тріюмфи", — за словами сенатора Фулбрайта. Сенатор Вейн Морз з Ореґону висловив острах, що продовжування теперішньої закордонної політики Америкою заведе її „поза грань війни". Зате сенатор Александер Смит, республіканець із Ню Джерзі, боронив державного секретаря Доллеса, вказуючи головно на його останній виступ у Филаделфії, де він мин. неділі предложив був конструктивну програму поборювання комунізму у відсталих економічно країнах — пляновою і довготерміновою фінансовою і технічною допомогою. Сен Смит палко підтримував цей плян та заповідь уряду — домагатися на другий рік від Конґресу на 100,000,000 дол. більше на закордонну допомогу. — На тому самому засіданні Сенатської комісії для закордонних зв'язків зізнавали теж при закритих дверях державний підсекретар Герберт Гувер, мол. про ізраїльсько - арабський конфлікт та шеф об'єднаних штабів збройних сил ЗДА, адмірал Радфорд — про стратеґічну ситуацію на Середньому Сході. Голова Сенатської комісії для закордонних зв'язків сен. Джордж заявив, що переслухування державного секретаря Доллеса про закордонну політику ще незакінчене, але, мовляв, державний секретар виїздить на Середній і Далекий Схід на конференцію СЕАТО (Південно-Східній Азійський Пакт) і тому зможе явитись на Комісії щойно під кінець березня ц. р.

Генеральний секретар ОН не бачить причини до „паніки"

Об'єднані Нації. — Ситуація на Близькому й Середньому Сході не є така, щоб вона давала підставу для „панічної реакції" — заявив генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд, який тількищо вернувся з шеститижневої подорожі по країнах Близького й Середнього Сходу та по південній Азії і, вернувшись до Ню Йорку, негайно скликав пресову конференцію. Тамошня ситуація — сказав він на основі своїх розмов із керівними мужами Ізраїлю і арабських країн — не вимагає в теперішньому часі ніякої спеціяльної акції чи то збоку Ради Безпеки чи Генеральної Асамблеї ОН. На запит журналіста, чи може дійти до безпосередньої коференції між ізраїльським прем'єром Бен Ґуріоном і єгипетським прем'єром Ґамалем Нассером, Гаммершилд славив їх обох, як сильні індивідуальності й тому не виключив їхньої безпосередньої зустрічі. Він відмовився відповісти, чи три західні великодежави могли б діяти на терені Близького й Середнього Сходу самостійно, виславши туди свої війська, без згоди на це збоку Об'єднаних Націй. Запитаний про найближчу Генеральну Асамблею в цьому році, Гаммершилд заявив, що він думає, що вона відбудеться таки в палаці ОН в Ню Йорку.

Англійський міністер закордонних справ летить до Єгипту

Каїро. — Англійський секретар (міністер) закордонних справ Селвайн Ллойд прибуде в найближчий четвер до Єгипту, як гість єгипетського прем'єра Ґамаля Абделя Нассера. Ллойд їде на березневу конференцію держав Південно-Східнього Азійського Пакту (СЕАТО), що відбудеться в столиці Пакістану Карачі, куди приїдуть також державний секретар Доллес і французький міністер закордонних справ Піно. Проте Ллойд спеціяльно зупиниться в Каїро для переведення вичерпних розмов з єгипетським прем'єром. Єгипетські політичні кола прив'язують до тих розмов велике значення, знаючи, що про їхній хід і вислід будуть негайно поінформовані самим Ллойдом американський та французький міністри закордонних справ. Головними темами англо-єгипетських розмов мають бути дві справи: Баґдадський пакт, в якому Англія є керівною державою та проти якого Єгипет веде найзавзятішу кампанію, — і ізраїльсько-арабський конфлікт. — Англія намагається послабити опозицію Єгипту проти Баґдадського пакту, що має не проти-арабське і про-ізраїльське, а виключно лише протисовєтське вістря.

Франція дебатує над висланням 200,000 війська до Альжиру

Париж. — Роберт Лякост, міністер для справ Альжиру з місцем осідку в Альжирі, прислав домагання французькому урядові, щоб вислати до Альжиру додаткових 200,000 війська, яке завело б спокій в тій країні. Він склав звідомлення про ситуацію в Альжирі на підставі своїх двотижневих студій, відколи призначено його міністром для Альжиру і генеральним резидентом в тій країні на місце генерала Катру, димісіонованого поки той ще встиг перейняти урядування — наслідком гострих протестів французьких колоністів в Альжирі. Лякост уважає, що до розв'язання кризи в Альжирі ведуть три шляхи: 1. скріплення тамошньої французької збройної сили, 2. широкі соціяльно - економічні реформи і 3. надзвичайні уповноваження для генерального резидента в Альжирі. Лякост твердить, що Франція мусить видати яких 200 більйонів франків для переведення таких соціяльних і господарських реформ, які зліквідували б теперішнє несправедливе трактування мусульманських автохтонів. Вже тепер у Північній Африці є коло 330,000 колоніяльних і метропольних французьких військ, з того дві третини в Альжирі. Коли б здійснити проєкт Лякоста, то у практиці кожний французький вояк мусів би перевести 8 місяців з свого півтора року військової служби — в Альжирі. Тамошня військова сила зросла б до пів мільйона вояків. Проти такого проєкту є рішуча опозиція внутрі французького уряду, з віце-прем'єром Мендес-Франсом у проводі.

ІДЕН НАЗИВАЄ СОВЄТИ — ЄДИНОЮ КОЛОНІЯЛЬНОЮ ДЕРЖАВОЮ

Лондон. — „Я перевів останній кінець тижня на студіях промов, виголошених на 20-му З'їзді Комуністичної партії Совєтського Союзу. Що мене найбільше вразило в тих промовах, це те, що совєтські проводирі не розуміють видно, що аж надто багато людей у вільному світі вважають, що у світі залишилась тільки одна колоніяльна потуга, а є нею Совєтський Союз" — так заявив англійський прем'єр Антоні Іден у великій промові, яку він виголосив в понеділок 27 ц. м. в палаті громад. Іден піддав гострій аналізі виступ окремих совєтських достойників на згаданому з'їзді, назвавши між іншим „фантастичною оманою" большевиків, що коли б прийшло до атомової війни, то єдиною державою, яка переживе її — буде Совєтський Союз. Іден ствердив, що — згідно з заявами совєтських проводирів — Захід і Схід перебувають на „двох протилежних бігунах". На цю тему, мовляв, англійські державні діячі говоритимуть з совєтським прем'єром Булґаніним і Нікітою Хрущовим, коли ці совєтські проводирі прибудуть з весною цього року з відвідинами до Лондону. Іден заявив, що він і міністер закордонних справ Ллойд, вступивши в розмови з совєтськими гістьми, не матимуть „ніяких ілюзій щодо будь-яких змін в совєтській політиці". Іронізуючи на тему твердження Хрущова, що „багато шляхів веде до перемоги комунізму", Іден заявив, що є тільки один шлях, „але з нього ніхто не вертається". Цитуючи Мікояна, що, мовляв, в Чехословаччині комунізм „переміг" без покористування силою, Іден заявив, що пам'ять в Англії про Масариків надто свіжа, щоб вдаватись в дискусію з такими твердженнями. Давши цим до зрозуміння, що він і весь вільний світ знаменито знають про насильний спосіб, яким насаджено комунізм в ЧСР, Іден заперечив практичну вартість „5-х пунктів", на яких спирається „співіснування", виготовлених індійським прем'єром Неру й комуністичними китайцями та славлених Хрущовим в його промовах в Індії. Коли — казав Іден — у тих пунктах говориться про принцип невтручування до внутрішніх справ чужої країни, то як з цим принципом можна примирити славословлення Хрущовим комуністичних партій в усіх вільних країнах, де вони ведуть найбільш підривну роботу? Іден зокрема насвітлив ситуацію на Близькому й Середньому Сході. Відповідаючи на суґестію соціялістичних послів, щоб запросити Москву до розмов над мирною розв'язкою напруження, існуючого на Середньому Сході, Іден заявив, що передумовою для такого зопрошення мусіло б бути переконання щодо доброї волі большевиків.

Обрано нову президію центрального комітету компартії Совєтського Союзу

Москва. — В понеділок 27 лютого ц. р., центральний комітет комуністичної партії Совєтського Союзу обрав нову президію в складі 11 членів і 6 заступників. Повідомлення про обрання нової президії подало московське радіо, вичисляючи всіх членів президії в абетковому порядку, з Хрущовим на кінці. Увійшли до президії, — прем'єр Ніколай А. Булґанін, президент президії верховної ради СССР Климент Е. Ворошілов, заступник прем'єра Лазар Каґановіч, перший секретар філії московської компартії на Україні Александер Кириченко, міністер совєтських електростанцій Георгій М. Маленков, перший заступник прем'єра Атанас Л. Мікоян, міністер закордонних справ Вячеслав М. Молотов, технічний експерт Міхаїл Г. Первухін, шеф совєтського плянування Максим З. Сабуров і пропаґандист М. А. Суслов. Крім того обрано шістьох членів-заступників у такому (вже не абетковому) порядку: міністер оборони маршал Георгій К. Жуков, перша секретарка московської компартії Єкатеріна А. Фурцева, редактор „Правди" і парт. теоретик Димітрій Т. Шепільов, перший секретар казахстанської комуністичної партії Леонард І. Брежнєв, перший секретар узбекістанської компартії Ніколай А. Мухідінов і єдиний з-поміж членів заступників попередньої президії, голова совєтських „професійних" спілок Ніколай М. Швернік, якого водночас призначено головою партійної Контрольної комісії. Не увійшов до президії колишній член-заступник П. К. Пономаренко, сьогоднішній совєтський амбасадор у Варшаві. Першим секретарем партії обраний Хрущов. Вибір Жукова членом-заступником коментують, як збільшення впливів армії.

В СВІТІ

● **У Ляйпціґу,** в Східній Німеччині, на т. зв. Ляйпціґських Торгах, західньо - німецький промисл репрезентований 1,589 закладами і стоїть на першому місці з-поміж усіх інших країн. За числом репрезентованих промислових фірм, далі йдуть: Франція, Англія, Індія, Голляндія, Швайцарія, Бельґія, Австрія, Фінляндія, Портуґалія, Параґвай і Ізраїль. У виставці беруть участь своїми експонатами — очевидно також СССР, його сателіти і комуністичний Китай. Німецькі комуністи тішаться, що стільки країн хоче з ними торгувати.

● **В Англії** зрікся своєї „посади" офіційний кат, Алфред П'єрпойнт, який виконував екзекуції, дістаючи по 15 фунтів ($42) за кожного повішеного. Тим часом в англійському парляменті йде ще боротьба довкола вимоги соціялістів скасувати кару смерти, дармащо резолюція про це вже перейшла. Уряд не зголошує відповідного законопроєкту, противлячись скасуванню кари смерти за вбивства з премедитацією.

● **До Москви** прибула шляхом на Гельсінки й Ленінград перша в цьому році пара американських туристів, після скасування Вашинґтоном у листопаді мин. року спеціяльних обмежень для виїзду до СССР. Джозеф В. Бленк, продавець авт в Палм Біч на Флориді, і його дружина нарікають, що вони злегковажили перестороги своїх приятелів і не взяли з собою теплого одягу та футер, що на Флориді служать хіба до паради.

● **У Сеулі** (Корея) заарештовано 5 військовиків у ранґах від сержанта до майора і двох цивільних, оскаржених у плянуванні та виконанні атентату на шефа південно - корейської контррозвідки, генерала Кім Чанґ Йонґа, 30 січня ц. р. Заарештований сержант шоферував військовим „джіпом", з якого два цивілісти вбили пострілами генерала, що чистив південно - корейську армію від комуністів та шпигунів.

● **На Кипрі** тривають торги між англійськими репрезентантами та архиєпископом Макарієм, представником грецьких патріотів, що борються за право самовизначення і приєднання цього острова до Греції. Англійці погоджуються на вимогу Макарія випустити на волю коло 300 заарештованих кипрських греків (у тому числі половина комуністів), але противляться звільненню 18 в'язнів, засуджених за вбивства і акти саботажу.

● **Крішна Менон,** „дипломатичний комівояжер" Індії, який став тепер членом індійського уряду, прибув знову до Ню Йорку на засідання 12-членної комісії Об'єднаних Націй, що має виготовити статут постійної міжнародної установи для розвитку атомової енерґії для мирних цілей. Крішна Менон є офіційно „невтралістом", але насправді підтримує совєтську й комуно - китайську політику в більшості конкретних справ.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМІНИ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗМІНИЛИ

Усі з'їзди Комуністичної партії в СССР і поза ним різняться від з'їздів і нарад усіх інших партій в усьому світі тією кардинальною різницею, що комуністичні зборища нічого не вирішують, а тільки слухняно схвалюють, оплескують і приймають „ентузіястично" до відома все раніше без них вирішене, прикриваючи таку пародію „демократичних" нарад серпанком нібито свободи слова промовців. Щодо цього 20-ий З'їзд Комуністичної партії у Москві нічим не різнився від своїх 19 попередників, без уваги на взаємну суперечність чи то виголошуваних там дитирамбів, чи киданих громів. І тому оцінювати треба не те, що ухвалив „з'їзд", а те, що ухвалила партійна верхівка, яка скликала 1,436 статистів, щоб одержати від них суто формальну, маніфестаційну печатку. „Ентузіязм", з яким більшість учасників З'їзду оплескували Сталіна і виклинали всіх тих „ворогів народу", що їх такими визнав Сталін, — ще занадто свіжий у пам'яті всього світу, щоб він не дивився з найбільшим скептицизмом, якщо не презирством, на той „ентузіязм", з яким вони тепер розвінчували Сталіна й промощували дорогу до реабілітації різних жертв сталінського терору.

Більшість приявних на 20-му партійному збіговищі в Москві напевне дізналися про зміну партійної лінії щойно з промов комуністичних головачів. Ці ж останні виступали за заздалегідь складеним пляном, при чому головний і вирішний голос мав перший секретар партії, Нікіта Хрущов. Коли Анастас Мікоян уживав уже сарказму та гострих слів на адресу одноособової сталінської диктатури, то міг дозволити собі це тільки після того, як такий тон надав перший промовець — Хрущов. Сталінську диктатуру заступлено „колективним проводом". Ця „зміна" не зменшує ні на йоту дійсної диктатури першого партійного секретаря. „Колективний провід" — це одна з експериментальних вигадок, яка має підкреслити перед нещасливими громадянами СССР і перед зовнішнім світом, що тепер — інша ера, як була за Сталіна. Вигадано цей експеримент ще й тому, що в президії і Центральному Комітеті КПСС ще ніхто не відважується одверто претендувати на місце, яке здобув собі Сталін у кривавій боротьбі з конкурентами. Мабуть, третьою найважливішою причиною народження концепції „колективного керівництва" є спільний страх кар'єристів перед тією поліційно-терористичною машиною, що її створив був Сталін і що зараз же після його смерти загрозила всім їм винищенням. „Колективний провід" має бути ніби асекураційним засобом проти відродження єдиновласного сатрапа.

Очевидно, що поки існує взагалі система однопартійної диктатури, а наріжним каменем збереження цієї диктатури є терор, то й всередині партії не може бути мови ні про яку „демократизацію". І тому власне отой „колективний провід" є тільки підмінкою, що її придумала кліка кар'єристів, що прийшла на зміну кліці фанатиків. Як кожний півзасіб — і ця „велика зміна", проголошена 20-им З'їздом Комуністичної партії СССР, є тільки формальною, тимчасовою і коньюнктурною. Вона є такою самою „зміною" на терені внутрішньої політики в СССР, як проголошені на тому з'їзді засади співіснування й осягнення остаточної перемоги комунізму в усьому світі не війною, а „мирним суперництвом", є тільки тимчасовою зміною тактики в закордонній політиці. Очевидно, що цілей совєтської політики ця тактика не змінює ані на волос і всі найбільші „співіснувальники" в широкому світі знають це, тішучись тільки, що світові ніби не грозить безпосередня війна, а в „мирній коекзистенції" можна буде „переконувати", „нагинати" та „демократизувати" большевизм. Тому треба бути вдячним Жукову, який, поруч із співіснувальними запевненнями своїх „колективних" співпартійців — запевнював Захід про готовість СССР закидати Америку атомовими та водневими бомбами.

Ясна річ, не можна сказати, що рішуче нічого в СССР не змінилось. Без сумніву, совєтським невільникам стало трохи легше, а останній московський З'їзд, розвінчавши Сталіна та проголосивши, що багато вчорашніх „зрадників і шпигунів" справді такими не були, немов заповідає деяке коньюнктуральне облегшення внутрішньополітичної атмосфери. Але диктатура залишається диктатурою і терор надалі її головною зброєю. Назовні зміниться ще менше. Перекуплювання відсталих країн буде продовжуватись у супроводі побрязкування зброєю. Поруч із солодкими словами далі йтиме зброєння для „последняво рєшительнаво" бою. Ухвалена на З'їзді ревізія історії Комуністичної партії — це клопіт тільки для совєтських редакторів, а не для керівників закордонної політики держав вільного світу. Вони могли б не читати звідомлень про 20-ий з'їзд у Москві і нічого про нього не знати. У міжнародну ситуацію той З'їзд не вніс ніякої зміни.

НАПАД КИРИЧЕНКА І ЗАЯВА МЕННІНҐА

„Ню Йорк Таймс" у числі з 17-го лютого повідомив коротко про виступ московського намісника України, секретаря філії московської комуністичної партії на Україні Олексія Кириченка, на 20-му з'їзді комуністичної партії в Москві із звичайною комуністичною лайкою на проф. Кларенса Меннінґа за видану Українським Народним Союзом його книжку „Україна XX сторіччя". Рівночасно „НЙТаймс" подав і коротку відповідь проф. Меннінґа на цю лайку. Тепер московські „Ізвєстія", „Правда" та інші совєтські газети принесли повний текст виступу Кириченка, а проф. Меннінґ передав нам точний текст своїх вияснень, які він на цю тему подав представникові „НЙТаймсу". Для реєстру та інформації читачів передаємо в українському перекладі дослівний текст нападу Кириченка та вияснень проф. Меннінґа.

ВИСТУП КИРИЧЕНКА

„... Господарський, політичний і культурний розквіт України віддзеркалює велич ідеї партії про дружбу народів. Майже чотири десятиліття тому в листі до українських робітників і селян Ленін заповідав комуністам і всім трудящим Росії та України жити, в найтіснішій дружбі „... і показати трудящим всього світу приклад справді міцного союзу ротбіників і селян різних націй ..." (т. 30, ст. 273). Комуністи, всі трудящі України, так само, як і Російська Федерація, як і всі народи нашої країни, свято виконують цей ленінський заповіт. Дружба між народами СРСР міцна, немов ґранітова скеля, і є гідним прикладом для трудящих всього світу. Звичайно, не всім до вподоби братній союз і тісна дружба українського народу з усіма совєтськими народами, бурхливий розвиток економіки та культури Совєтської України. Я маю на увазі насамперед недругів українського народу закордоном. Вони ніяк не можуть примиритися з тим, що Совєтська Україна стала недосяжною для грабування імперіялістичних загарбників та їхніх наймитів — українських буржуазних націоналістів, які, рятуючись від народного гніву, знайшли пристановище в деяких капіталістичних країнах. Розмірно недавно в Ню Йорку вийшла сповнена брехні, наклепів та диких вигадок книжка „Україна XX століття". В ній говориться, що промисловість України в 1951 році ледве досягала рівня 1912 року і виробляє лише напівфабрикати, а Дніпрельстан нібито є для України лише пропаґандивним символом, бо вся продукована Дніпрельстаном енерґія передається до Москви. Автором цього словоблудства є старий американський шпигун, спеціяліст від наклепів на Совєтський Союз, професор Колумбійського університету якийсь Кларенс Меннінґ. Як бачите, в запалі оббріхування навіть побудував від Дніпрельстану на Москву лінію електропередачі, якої в природі, як відомо, не існує. Безумовно, сам по собі цей фальсифікат не заслуговує на увагу, з нього правди нам не чекати. Свиня співати соло'єм не може. Але чому він так люто гавкає на український народ? Виявляється, для того, щоб виконати замовлення своїх господарів. В кінці своєї фальшивки він закликає західніх партнерів американського імперіялізму відірвати Україну від Совєтського Союзу. Як говориться в українському прислів'ї — „Вільно псові брехати і на місяць, з того він не померкне". Український народ добре знає, що тільки під прапором совєтської влади він знайшов свободу та незалежність і що в сім'ї совєтських республік він є непереможний, йому не страшні ніякі підступи ворогів ..."

ЗАЯВА ПРОФ. К. МЕННІНҐА

„Представник „Ню Йорк Таймсу", п. Джан Стівенс, прийшов до мене в четвер мин. тижня і розповів мені про напад Кириченка на мене, як на ворога українського народу, того, що намагається відірвати українців від їх російських братів. Під час розмови Стівенс поставив мені кілька питань. На ствердження, що я хочу відірвати Україну, я відповів, що я обстоюю повне визволення всіх не-російських республік з-під окупації Совєтського Союзу й обмеження цього Союзу до великоруського московського ядра. У відповідь на закид Кириченка в наклепництві, я відповів, що не є ніяким наклепом називати душогубом засудженого душогуба. Вислідн переслухань в комісії Керстена підтвердили це понад усякий сумнів. На питання Стівенса, чи я знаю Кириченка особисто, я відповів, що я був в опозиції до Совєтів ще довго до 1924 року, коли барон Маннергайм дораджував мені не приймати ніколи і в ніякому випадку запрошення відвідати Совєтський Союз. Тому теж я ніколи не побував у Совєтському Союзі, але я знаю, що Кириченко є підлабузником Хрущова. Передаючи Стівенсові список виданих мною антисовєтських книжок і моїх відзначень, я згадав ще йому, що яких 75% з-поміж моїх знайомих в Балтійських державах (понад 100 осіб) розстріляні або заслані на Сибір. Сказав я йому також, що я знаю з автопсії майже всі країни здовж совєтського кордону, як він існував до 1939 року, й одержую мої інформації від вчених з-поміж втікачів і від американців, які студіюють Совєтський Союз і намагаються знайти правду про нього".

БАЛЬОНОВА ВІЙНА

В піднебесних просторах, гнані „капіталістичними" вітрами кружляють бальони, з яких падають на голови „народно-демократичних" громадян не бомби та олов'яні галушки, а летючки, але й ці летючки записані дрібним друком, псують не мало крови власть імущим по той бік залізної заслони та заколочують „щасливе й радісне" життя.

„Летовища" цієї „бальонової фльоти" знаходяться в трьох місцевостях Західньої Німеччини. І так бальони, призначені для Чехословаччини, вилітають з горбка біля Фронав (недалеко Бад Райхенгалю), для Угорщини — з Фрайунґу (в Баварському лісі), а для Польщі — з Гіршенрайту.

Бальонова війна коштує багато грошей та нервів. Грошей, бо пустити 260 мільйонів летючок на 400.000 бальонах — це не дрібниця. А нервів, бо іноді треба вичікувати цілими тижнями на вітер із заходу на схід.

Цю акцію провадить від 1951 р. т. зв. Комітет Вільної Европи, що його заснував у ЗДА бувший військовий губернатор Західньої Німеччини, генерал Люцій Клей. Цей комітет, у склад якого входять визначні американські громадяни, збирає річно 12.-000,000 долярів, з чого влаштовано в Мюнхені радіовисильню, відому під назвою „Вільна Европа" та започатковано згадану бальонову акцію. Найбільше пропаґандивного матеріялу скинено на Чехословаччину — 146 мільйонів мініятюрних часописів, 103 мільйони — на Угорщину, а решту (11 млн.) — на Польщу. Треба зазначити, що поширювані по той бік заслони часописи вміло редаґовані, а зокрема нема в них ні сліду пропаґандивного патосу та демагогічної крикливости. В них можна читати такі наголовки: „Що ваш режим промовчує"?, „Чорний ринок у Братиславі завалений нейлоновими панчохами, що їх привезли совєтські вояки" (після евакуації Австрії), „Західньонімецька автомобільна промисловість стоїть перед запровадженням 40 годин тижневої праці" і т. п. І навіть такий: „Перемога комуністів у виборах до фабричної ради в вестфальській сталеварні".

З цього бачимо, що пропаґандивні летючки-часописи подають не тільки правду про „народні демократії", але й інформують об'єктивно про відносини в західньому світі. Вміло зредаґоване було різдвяне число часопису, призначеного для Чехословаччини, де вміщено оповідання нових чеських еміґрантів, а на чоловій сторінці видруковано образ Богоматері, невідомого чеського мистця 14 століття.

Перед випуском бальонів метеорологи обчислюють не тільки напрям вітру, але і його силу на висоті 8.000 метрів, бо тільки на цій висоті можуть бальони летіти. Вони обчислюють, скільки має важити бальон враз з вантажем, щоб осягнув своє місце призначення і — що є теж важливим — „скинув" свій вантаж. До бальону прикріплений цельофановий мішечок, наповнений т. зв. сухим льодом, який під час лету випаровує. Цей мішечок тримає своїм тягарем клямру, яка, коли лід в ньому випарує, відчиняється, і тоді летючки-часописи летять на „народно-демократичні" землі, а облегшений бальон підноситься на 20.000 метрів і там тріскає.

Повних два роки замовчували „народно-демократичні" уряди цю акцію, а тим часом червона поліція та армія збирали та нищили „капіталістичну пропаґанду". В Чехословаччині запряжено до цієї акції й шкільну молодь, а щоб вона краще вишукувала „ворогів народу" то за кожних 50 летючок виплачує поліція 10 корон.

Мовчанка урвалася під час останньої Женевської конференції, коли то Молотов запротестував вперше проти бальонової акції. „Совєтські фахівці ствердили, що бальони є небезпечними для повітроплавства", заявив Молотов. Далі він зарецитував, що ці бальони мають 16 метрів довжини та 8 метрів ширини і всилі перенести 300 кілограмів летючок. Але Молотов свідомо помішав „пропаґанду" з „атмосферою". Бо бальони з летючками мають всього 2,20 метра довжини, а вага їх 7 фунтів, отже вони ніяк не можуть бути небезпечними для повітряної комунікації. Натомість бальони, якими Молотов страшив світ, також існують, але для зовсім іншої цілі. Їх „випускає" — американське військове летунство з науковими цілями, і вони не становлять також жадної небезпеки для повітроплавства, а тим більше для совєтського, бо підносяться на висоту 35.000 метрів, на яку не підноситься жаден літак.

Протести протестами, але бальонова війна йде далі, і що вона для Молотова та його „сотрудніков" неприємна — всі віримо.

Нестор

Євген Онацький

РУБЛЬ ПРОТИ ДОЛЯРА

Арґентинські часописи дуже різно зареаґували на довжелезну промову Хрущова на З'їзді Комуністичної партії СССР в Москві, і таке різне відношення проглядає не тільки в тексті коментарів, але навіть і в самих заголовках, в яких ми знаходимо, з одного боку, твердження про „примирливість" та „поміркованість" тої промови, а з другого — „глибоку тривогу", яку та промова викликає. А один часопис навіть умістив величезний заголовок про „світ, який божеволіє від страху війни і з яким ми, південно-американці, не маємо нічого спільного."

Ці заголовки характеристичні. Вони відбивають певні настрої і бажання. Особливо — бажання опинитися в отій „мировій, невтральній зоні", про яку також говорив Хрущов, маючи на увазі головно такі країни Азії, як Індія, і Африки, як Єгипет.

А проте, чуємо чимало голосів, в яких виявляється розуміння, що в теперішній боротьбі за опанування світом не може бути „невтральних", бо скорше чи пізніше всі мають стати в ній активними чинниками, чи жертвами.

Коли Москва поєдналася з країнами Заходу в боротьбі проти Німеччини Гітлера, в ній панувала теорія Леніна про неминучість у тих „капіталістичних країнах" повоєнної економічної кризи, яка їх знесилить і зробить, як після першої світової війни, здобиччю анархії, з якої скористають комуністи. Ці передбачення виявилися помилковими, але московські комуністичні маршали, увішані орденами, укаджені славою перемоги, виявили незабаром, що вони були не тільки комуністами, але — і особливо — імперіялістами. По закінченні війни, коли ЗДА поспішилися розпустити свої військові сили, Москва, в чеканні заповіданого комуністичними пророками краху капіталістичного Заходу, втримала всю свою армію в повній військовій поготові, використовуючи до того ж незвичайно вигідну для неї ситуацію, витворену уярмленням всіх сусідніх держав від моря Балтійського до Чорного.

Але економічний крах не приходив. Америка, розпустивши свої війська, почала грішми поборювати комуністичну ідеологію. Від 1945 до 1949 року, як пише італійський журналіст Франко Ґарофальо, триває ця перша фаза нежданого в ЗДА конфлікту з спільницею Москвою, яка тим часом тримає далі напоготові всі свої військові сили. Боронячи Европу, ЗДА вживають перших 17 мільярдів долярів Маршаллового пляну і досягають того, що Европа в 1949 році, в порівнянні з роком 1945, поліпшує і відбудовує свою промисловість на 60%.

Після 1949 р. ЗДА розуміють, що самих грошей не вистачає, щоб забезпечити себе від небезпеки.

Москва, з свого боку, переконується, що вона впала жертвою надмірного оптимізму і, розчарувавшись в автоматичному приході комуністів до влади на Заході, вирішує розпочати активнішу політику. Її перший вияв — Корея.

ЗДА, зрозумівши свою військову слабість, починають збройтися і шукати союзників. З'являються Атлантійський пакт (НАТО), Тихоокеанський (СЕАТО), Балканський пакт, Багдадський пакт... Москва, залізною рукою диктатури і терору тримаючи під собою країни Східньої Европи, відповідає на це Варшавським пактом і затісненням зв'язків із азійським комунізмом та антиколоніялізмом.

У 1949 р. НАТО має вже 3.700.000 вояків проти 5.200-000 вяків Совєтського Союзу. У 1955 році НАТО має вже 6.200.000 вояків проти 9.000.000 комуністичних вояків, разом із Китаєм.

Цей змаг коштував чимало. В 1949 р. ЗДА витратили на вдержання своїх збройних сил 12,3 мільярда долярів, а Москва — 19,8 мільярда дол. (рахуючи чотири рублі за долар). А в 1955 р. ці цифри підносяться до 41,5 мільярда дол. для ЗДА і 28 мільярдів для Москви.

Над усім цим висить Дамоклів меч атомової чи водневої бомби. Можна бути певним, як недавно сказав Іден, що без цієї загрози війна давно вже була б вибухла. Але саме завдяки ній все більше шириться думка, що війни таки не буде. Звідси — „дух Женеви" і пропаґанда „співжиття". Але ж звідси народжується й ідея економічної конкуренції, чи, властиво, економічної боротьби: в 1949 році доляр урятував Европу від комунізму, в 1955 р. рубль починає просякати в світ на службі комунізмові.

Хрущов, зрештою, говорив досить ясно: Москва не хоче (чи боїться) війни, але готова й далі на будь-які жертви підбитих нею народів, щоб тільки втримати свою військову силу на вирішальний момент. 980.000.000 людей стоять тепер на службі московському імперіялізмові в підбитих Москвою країнах із комуністичним режимом. Супроти них стоїть 754.000.000 в країнах антикомуністичного світу. Але поза тим є ще 593.000.000 в країнах, відсталих у своєму економічному та суспільному розвитку. Вони заявляють, що вони — невтральні, не хочуть бути ані з комуністами, ані з антикомуністами, ані з Москвою, ані з Вашинґтоном. Саме на них звертає тепер всю свою увагу Москва, і навкруги них має розпочатися боротьба в третій своїй фазі — боротьба рубля проти доляра. Москва хоче використати особливо передвиборчий час в ЗДА, коли різні кандидати на керівні місця в американській політиці, мабуть, будуть примушені уникати всього того, що може занадто налякати платників державних податків...

Москва, натомість, вільна навіть виголоджувати населення підбитих нею країн, аби „принести економічну допомогу" тим країнам, де їй необхідно побити конкуренцію справді великодушного доляра...

Коли Ви вважаєте себе політичним еміґрантом — амбасадором України, та знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаганнях за права України та українців, Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ

ЮВІЛЕЙ КОМПОЗИТОРА ГРИГОРІЯ ВІРЬОВКИ

У місяці лютому відзначено в Києві 60-річчя з дня народження і 35-річчя творчої діяльности відомого українського композитора, професора Григорія Гурійовича Вірьовки. Працює Г. Г. Вірьовка в різних жанрах музики. З-під його пера вийшов ряд симфонічних, камерно-інструментальних творів, хорів у супроводі симфонічної оркестри, романсів, обробок народних пісень. Багато працював він також у галузі пісенної творчости. Від 1943 року, коли створений був т. зв. Український народний хор, Г. Г. Вірьовка є його мистецьким керівником. В Київській консерваторії, де Г. Вірьовка є професором, виховав він багато дириґентів-хормайстрів. Московська „опіка" не минула, звичайно, і творчости цього здібного композитора. Більшість його творів написана на „соціяльне замовлення": пісня „Клятва" на слова М. Бажана, „Військо червоне Сталін веде" на слова М. Рильського та ін.

НА ПРИСТАНІ ЛЕПЕТИХА

„На пристані Лепетиха
Сходить сонце.
Тихо, тихо.
Тільки хвильки бірюзові
На воді, немов луска,
Бо далекая діброва
Вітру в пристань не пуска.

На пристані Лепетиха
Битий камінь тихо, тихо
Од кар'єру до причалу
Самоскид в ряди кладе.
По Дніпру пливуть сигнали —
Катер з баржами іде.

До пристані Лепетиха
Він підходить тихо, тихо.
Працьовиті, дужі, скромні,
Як і всюди на Дніпрі,
Насипають баржі повні
Молоді каменярі.

На пристані Лепетиха
День проходить ніби тихо.
Тільки ритму трудового
Чути подих вольовий.
Тут для моря
Для нового
Камінь б'ють береговий.

Од пристані Лепетиха
Вирушають баржі тихо.
А під ними аж сміється
Непокірлива ріка —
Хвиля б'ється,
Їй здається,
Що вона уже морська.

МИКИТА ЧЕРНЯВСЬКИЙ

О. Дереш

ВІВЧАР

(4)

— Ох, болить! Чи не ранила мене біда? Так сильно вдарив мене, аж ремені й штани прорвав. Ремені є в мене інші, та штанів таки шкода. Ов, та вся штанка кров'ю затекла. — Вівчар вийняв ніж, розрізав штанку і затривожився. Нога була в крові, що сильно плила з дертої рани.

— Щоб тільки кість не порушив. Та й без того добре вгараздив мене. Сам не знаю, як то сталося. Чорт не дик. Лежав мертвий, та нараз, немов би його щось підкусило, зірвався та й на мене. Навіть не було часу відскочити. Але рану треба латати, бо готова кров сплисти. На сором собі й людям ляжу неживий тут коло дика — і буде два трупи. Треба дотягнутися до колиби, бо як тут смолу розтоплю. Тамуймо найперше кров!

Вівчар зв'язав ногу повище коліна, обвинув рану чистою шматкою, обв'язав кругом шнурком, поправив ходак на раненій нозі, оглянув рану в собаки, що скавуліла й тиснулася до нього.

— Нема мені чого тут більше сидіти — треба йти до колиби. На цім відлюдді ніхто дика не забере. Та й велика біда. Лежить, як гора. Певно, важить з пару метрів. Не все можна натрапити на такого. Але чого ж ти, бідолахо, ранив мене? Все одно більше життя тобі не було, а скільки клопоту ти мені наробив, ще й собаку потурбував. Треба буде й собаку шити. А так мені щось нашіптувало, щоб приладдя взяти з собою. Що ж я бувби без нього зробив? Рана таки тяжка і не знаю, чи в мене було б сили доплентатися до хати.

Вівчар з трудом піднісся, спробував стати на ранену ногу, але заболіла, так, що аж крикнув з болю. Насилу дотягнувся до гіллі бука, що лежала, відірвана вітром на землі, відрізав росохату галузь і зробив підпору. Спираючися на ній, як на милиці, поволі зблизився до дика і з гордостю й неукриваною радістю ще раз оглянув його. — „Бачиш, що наробив, тяжкий вороже! Прийшов я в ліс здоровий на двох ногах, а тепер і на трьох важко зайти. Ще й калікою готов стати на старі літа. А хто мені подасть ложку страви, коли я сам на неї не зароблю. Невістка у мене не дуже ласкава, син, як звичайно, за невісткою тягне, то я сам, як круглий сирота на світі. От жінка у мене добра була, та вже давно Пан Біг покликав її до себе. Сам мушу про себе дбати. А ти мені ще досолив, щоб мені солодко не було. Ну, Бог з тобою. Так видно було нам обом суджено, що я тебе вб'ю, а ти мене перед сконом раниш. Я може вихрапаюся, а ти, мой, таки пожив смерти з моєї руки. Не лижи, собако, його крови. Недобра його кров і пошкодити тобі може."

Зразу незручно було йти вівчареві. Підпора западалася в сніг, він мимоволі ставав на ранену ногу, і біль викликав тиху скаргу із затиснених уст.

— Ну, чого ж я так голосно скаржуся на біль? Та моєму батькові медвідь здер всю шкіру з голови, але він, здається, так голосно не стогнав, як я від дурної рани на нозі. Треба тішитися, що на тім скінчилося, а то міг дик і кишки прорвати, то аж тоді був би мені амінь. Навіть ніхто не знав би, де і як я загинув. Були б вовки та лиси рознесли моє тіло, ще й ходаки з'їли б, як були б дуже голодні. Хіба навесні знайшли б люди мої кости та й ту стрільбину, що нині не так дуже мудро стріляла. Ось як би був тільки крихітку взяв направо, то поцілив би в саме серце і тоді не було б клопоту. Вже й сам не знаю, хто завинив, чи я, чи стрільба, чи дик, що, здається, ворухнувся в останній хвилині перед стрілом. Але нога таки болить. Треба ще одну підпору під другу руку зробити."

З двома підпорами вівчар ішов скоріше. Коло нього, спустивши додолу голову, йшов сумний собака. Змучившися підходом під гору, присів на вітроломі відпочивати. Пес приліг коло його ніг, і обидва часом постогнували з болю.

— Чого зажурився, собачко? Рано такий веселий був, а тепер сумуєш. Видно, що й тебе болить, коли так постогнуєш. Потерпи, то й перейде. Так воно в житті буває, що раз смієшся, а другий раз плачеш. Наколи б чоловік все тільки радувався, то з часом не відчував би, що є радість. А так, коли якийсь час посумуєш, то й радість потім приємніша. А може думаєш, що мене не болить? Ще й як допікає! Та дик мені пів ноги роздер, що й сам не знаю, як рану зцепити. Лижи, собачко, рану, лижи, то тобі поможе. Вам, собакам, Пан Біг дав лік у слині, щоб самі себе лікували. А ми такого дару Божого не маємо. Ну, трохи відпочили, то й підемо. Ще тільки через цей горбок, а з нього вже й колибу видно. Зробимо вогонь, щоб погрітися, а то щось холодно мені робиться. Щоб тільки гарячка не кинулася та й рана не завогнилася.

Темні непривітні сумерки виповзали поволі з яруг та дебр, наповнюючи сірою масою ліс. Тихо дрімали столітні смереки й старі буки, скутані платами снігу. На долі сріблився сніг від місячного сяєва, поплямлений дивовижними тінями дерев. На притемненім небі миготіли ярко зорі.

Затихало життя в лісі. Тільки часом нічна птиця перелітала безшелесно понад верхів'ями дерев або засць, біжучи тихо по м'якім сніговім пуху, шукав безпечного нічлігу. Яром прокрадався обережною ходою лис, шукаючи жиру. Стихли також далекі стукоти сокир, що умерчували дерева, пролунали останні вигуки візників, що тягали кіньми зрубані ялиці до ризовання. Затихали далекі, ледве чутні відгомони дзвінків на санях, що видзвонювали умученим цілоденною важкою працею людям вечірню радісну пісню повороту додому. Та вівчар і собака не чулі були на лісову красу, на нічну тишу і вечірні згуки. Ішли поволі, з напругою, як два ранені побратими з побойовища, мучені болем і спраґою. Вівчареві боліли не тільки рана, але все тіло, умучене ходою і зусиллям. Підпори западали глибоко в сніг, він тратив тоді рівновагу, падав на землю, і діймаючий біль опановував все тіло. Собака сідала біля нього, лизала його лице або сама скимліла з болю. Вибиваючися з останніх сил, все ж таки добився до колиби. Присів на колоді, скинув з покритої потом голови шапку, перехрестився й голосно промовив:

— Слава Богу, що ми вже в колибі. А то думав, що не дійду. Ти, собачко, лягай на чатиння й відпочивай, бо також знемігся, а я наб'ю люльку, покурю та й собі відпочину, бо струджений. Та не піддаваймося біді, бо вона й по людях ходить, та від неї не пропасти. Чи мало ми натерпілися на полонинах, не одного лиха зазнали, та все нас Пан Біг хоронив. От веселіше на душі, що ти, собачко, зі мною. Самому важко було б. Не було б кому ні поскаржитися, ні з ким поговорити. Ти поправді німий, говорити не вмієш, та мене розумієш, як людина, а навіть може краще. Бо я тобі тільки рукою покажу, а ти вже знаєш, куди вівці повернути, куди головного барана спрямувати, коли отару задержати й як заблукану вівцю знайти. А коли б я мав немудрого підпасача, то треба було б йому пів години вияснювати, що зробити, а вкінці він таки зробив би щось не доладу.

ЛЮДИНА, ЩО ЧЕКАЄ НА СВОЇХ ВБИВНИКІВ

Доброю прикметною рисою української преси за весь час її існування, — у „старому краю" по обох боках Збруча, чи на американському континенті, або західньо - европейських країнах, де перебуває українська еміґрація — є її грамадський характер, що цурається переповідання великоміських любовних історій, чи кримінальних сенсацій. Проте бувають такі події в злочинному світі, які сягають до глибини людської душі і потрясають своєю трагедією.

У „Ридерс Дайджест" за березень ц. р. появилась стаття Лестера Велі під незвичним заголовком: „Чоловік чекає, щоб його вбито". Ціллю автора — довести переповіджену ним історію до відома буквально якнайширших мас в Америці, щоб — так би мовити — змобілізувати всю моральну опінію в користь людини, якій грозить смерть від скритсвбивників. І тому мабуть автор вибрав той американський місячник, який має найбільший наклад з усіх періодиків у світі: у 1954 році його американське видання розходилось у 10,275,979 примірників, плюс додаткових близько 8 мільйонів примірників міжнародного видання. Автор тієї статті називає за іменами одноково того, що чекає на своїх вбивників, як і тих, які чигають, щоб його вбити. Це історія, яка сягає до 30-х рр. цього сторіччя, коли ще діяла злопам'ятна банда — „ґенг" — Аль Капона з Шикаґо. Та широко розгалужена банда підтримувала була двох проводирів юнії технічних робітників в кінотеатрах у Шикаґо, які вишантажували кругло один мільйон долярів від фільмових продуцентів з Голівуду, погрожуючи їм, внаслідок страйку технічних робітників відпаде для фільмового промислу збут у цілому шакаґівському обширі. Коли головний „босс" у тій шантажевій „трансакції" дійняв своєї цілі, він звернувся проти тих „хлопців" з банди Аль Капона, які підтримували його.

Таким чином Джордж Е. Бравн і його найближчий співробітник Віллі Байоф, теж шикаґівський ґанґстер, погодились були стати свідками державного прокуратора у процесі проти чотирьох нотoрійних шикаґівських ґанґстерів, проти яких відбулась судова розправа в Ню Йорку в 1943 році. Тими чотирма оскарженими були: Чарлі Джайо, Луїс Кампанія, Філ Д'Андра і Пол Рікка (кожний з них мав ще свої підпільні „клички"). Кожний з них мав на своїй совісті довгу низку злочинів, за які проте трудно було їх до того часу засудити, бо вони завжди мали „муроване алібі", й не можна було знайти безспірного доказу їхньої вини, не можна було знайти одного свідка проти них. Коли ж тепер названі два недавні злочинці виступили отверто проти тих 4-х ґанґстерів, вказавши на них пальцем, а до них приєднався ще третій член банди, Алекс Ґрінберґ, суд засудив кожного з отих чотирьох „героїв" по 10 років в'язниці. Виходячи з судової залі, один із засуджених, Луїс Кампанія, спокійно заявив Джорджові Бравнові: „Наші хлопці вміють довго чекати". Бравн, Байоф і Ґрінберґ знали це. Вони зараз же після розправи почали протидіяти сподіваній пімсті: Джордж Бравн і Віллі Байоф зникли з публічного життя, прийнявши інші призвища й переїхавши в інші місцевості. Тільки Алекс Ґрінберґ повірив, що йому вибачать його зраду, як все ще потрібній і корисній для злочинного світу людині: він служив далі „леґальним параваном" для злочинців, виступаючи назверх, як формальний власник різних броварів, готелів і мешкальних домів.

Три прокураторські свідки почувались сяк-так безпечні, поки засуджені на підставі їх зізнань злочинці сиділи у в'язниці 10 років — все ж довгий час. Громом з ясного неба була для них газетна вістка, що наслідком таємничих заходів адвоката засуджених ґанґстерів, заходів, що ними займалась потім спеціяльна сенатська комісія для розсліду злочинства в ЗДА під проводом сен. Кіфовера, — всіх засуджених спершу перевели до ближчої до Шикаґа в'язниці, а коротко потім — після відсидження ледве одної третини кари — випущено на волю. „Дрібничку" $150,000, що їх був винен Луїс Кампанія за незаплачені податки, анонімові людці з кримінального підпілля склали добровільною акцією, приносячи цілими згортками банкнотів до його адвоката. Все ж, на решту 7 років, що їх випущені злочинці мали відсидіти у в'язниці, вони повинні були щоденно зголошуватись на поліційній станиці, повідомляти про свою працю й поведінку та стримуватись від усякої протизаконної роботи, під загрозою, що за найменшу провину автоматично заведуть їх до в'язниці. Ці судово - поліційні застереження кінчались з днем 1 травня 1954 року. Від того дня засуджені діставали свободу рухів, нарівні з іншими громадянами.

Впродовж 10 років зайшли деякі зміни. Під час внутрішніх порахунків, хто має стати новим лідером банди, невідомі злочинці застрелили в серпні 1954 р. Чарлі Джайо. Луїс Кампанія помер ніби природною смертю, але з познаками отруєння. Одинокий Філь Д'Андра помер дійсно природно, на недугу серця й одинокий Поль Рікка залишився в живих, як смертельно грізний новий проводир злочинної банди і месник „кривди" власної та мертвих уже трьох інших жертв зради трьох колишніх камратів, пізніших прокураторських свідків. І ця пімста не казала довго чекати на себе.

4 листопада 1955 року в м. Фенікс в стейті Арізона вийшов з свого дому статочний тамошній купець, торгівець овочами, та всів до свого гаражного авта, щоб поїхати до крамниці. Натиснув на запальний ґудзик до мотора — і бомба розірвала авто та його власника. Щойно після тієї події виявилось, що це був — Віллі Байоф, один із свідків. 8 грудня мин. року Алекс Ґрінберґ вийшов з ресторану в Шикаґо — і на вулиці привитали його два людці, що сиділи в авті, градом куль. Залишився Джордж Бравн. Американський журналіст, який широко оповідає цю історію, переконаний, що Джордж Бравн живе десь в Америці не тільки під чужим призвищем і зміненою професією, але й із зміненим зовнішнім виглядом, бо колись він важив 250 фунтів. Проте він — американський журналіст — переконаний, що сповнений жадобою пімсти ґанґстерський провідник віднайде його і вб'є, покористувавшись своїми численними спільниками. Американський журналіст робить гіркі докори федеральній Палаті Відкликів, яка, мовляв, підписала присуд смерти на трьох прокураторських свідків, випустивши передчасно на волю засуджених злочинців. Він докоряє теж владі, яка обіцювала особисту охорону тим, що допомогли прокураторові засудити злочинців, але зараз після відбутого процесу забула про своє приречення. І тому, мовляв, треба допомогти Джорджові Бравнові, хоч колишньому злочинцеві, але пізнішому допоміжникові судової справедливости, мобілізацією публічної опінії в його користь — в його трагічній ситуації, яка полягає на вичікування кожної днини, кожної години — на своїх вбивників.

Увага! Місто Сиракюз і Околиця! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — 9 Відділ в Сиракюз, Н. И.

подає до відома, що

в суботу, 3-го березня 1956 р.

о год. 6-ій вечора

в залі Українського Народного Дому при 1317 W. Fayette St.

— відбудеться —

ВІЧЕ

на якому виступить б. голова Української Національної Ради та член Проводу Українських Націоналістів

інж. Осип Бойдуник

з доповіддю п. н.

„СУЧАСНИЙ СТАН ВИЗВОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ".

Коли Вас інтересує теперішній стан української визвольної справи, якщо хочете довідатися про причини кризи в УНРаді та про те, що нам треба дальше робити, приходьте на це Віче.

Управа 9-го Відділу ОДВУ в Сиракюз, Н. И.

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПИТЬ ВАМ І ВАШИМ БЛИЗЬКИМ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ

1230 ст. дрібного, у два стовпці друку.

Багато ілюстрацій. Мапи. Усе знання про Україну!

Замовляйте в „Свободі". Ціна трьох книг у полотняній оправі — $48.60:

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

"SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗБІРНИК НТШ НА ПОШАНУ ПОКІЙНОГО ПРОФ. Д-РА З. КУЗЕЛІ

(Інтерв'ю з редактором Збірника)

До підставових ознак культурного народу належить, незаперечно, виявлювана пошана для визначних громадян і зберігання пам'яті про них. Тому українська спільнота прийняла з правдивим признанням до відома рішення Наукового Товариства ім. Шевченка відзначити пам'ять покійного Голови НТШ, проф. д-ра г. к. Зенона Кузелі виданням окремого Збірника.

Проф. д-р Кузеля відомий українській громаді не тільки, як видатний вчений і науковий організатор, але також як невтомний пропаґатор української справи за кордоном, зразковий громадянин і гарячий приятель молоді. Щоб мати змогу поінформувати нашу суспільність про стан праці над Збірником на підставі відомостей з першого джерела, наша Редакція звернулася до Редактора того Збірника, проф. д-ра В. Янева з декількома запитами.

Наскільки пішли вперед підготовні праці над Збірником у пошану проф. Кузелі? — Здійснення пляну видати Збірник поступає рівночасно двома незалежними від себе шляхами. З одного боку збирається матеріяли до Збірника, з другого боку фонди на видання Збірника. Я керую з доручення Історично - філософічної та Філологічної Секцій редакційними працями, отже насамперед збиранням біографічних, бібліографічних та наукових матеріялів. Збиранням фондів займається осібний комітет (зложений із Своякік, Співробітників і Приятелів Покійного). Збирання матеріялів закінчене. Наспіла поважна кількість (30 праць); ще очікуємо тільки 4—5 праць, яких теми подані вже до відома Редакції, але автори просили, продовжити їм термін надіслання. Зібрані матеріяли дають змогу розпочати редакційні праці.

Чи надіслані матеріяли дозволяють визначити характер Збірника? — Так, — Збірник в основному буде поділятися на три частини: а) на біографічний і бібліографічний матеріял, що стосується Покійного, б) на праці з ділянок, в яких проявився Покійний і в) на праці з інших ділянок знання з обмеженням їх до гуманітарних і, по части, правничих дисциплін. В біографічній частині — поруч із обширним життєписом Покійного, який давав би також тло, на якім доводилося працювати, — мали б прийти також спогади Співробітників і Друзів Покійного, в тому числі наступника проф. Кузелі на пості Президента НТШ — проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького, Директора Історично -Філософічної Секції, проф. д-ра І. Мірчука, діяча „Молодої України" — А. Чернецького й ін. В цій частині передбачається також огляди наукової творчости Покійного в ділянці бібліографії (дир. В. Дорошенка), мовознавства (проф. д-ра Я. Рудницького), етнографії. Бібліографію праць можна буде скласти на підставі матеріялів, які залишилися в паперах Покійного.

Чому Редакція не обмежилася в науковій частині до праць із ділянок безпосереднього заінтересування Покійного? — Сталося це з двох причин. Поперше, на еміґрації нема великої кількости фахівців із одної ділянки. Коли зважимо, що не всі фахівці могли б прийняти участь у Збірнику, тоді було б замало праць на том, який справді міг би претендувати на те, щоб гідно відзначити заслуги цієї виняткової Людини. По-друге, ініціятори, що виходили із заложення, що Покійний був Головою НТШ, і тому з пошаною Йому повинна прийти якнайбільша кількість тих, які працювали під Його кермою. Зрештою можу ще додати, що обмежувати тематично Збірник до двох-трьох дисциплін був би сенс тоді, якщо б можна було в цей спосіб добитися певної єдности; це було б можливе, коли б поодинокі мовознавчі чи етнографічні статті лучилися в певну цілість. Того не повелося б осягнути; воно зрештою зрозуміле, якщо зважити, що еміґраційні умови праці і життя не дали змоги Покійному залишити якоїсь „школи". Може зацікавлять ще читачів „Свободи" деякі числа. Коли до відділу „мовознавства" зголосили свої статті 4 науковці (директор філологічної Секції — проф. д-р К. Кисілевський, проф. д-р Ю. Шевельов, проф. д-р П. Ковалів і доц. д-р О. Горбач), тоді у етнографічному Відділі є передбачених 6 авторів (проф. д-р Я. Рудницький, проф. Є. Онацький, д-р І. Сидорук, д-р М. Антонович, д-р Анна Горбач і п. П. Зварич). Таким чином статтей із ділянки зацікавлень Покійного разом буде 10; з засягу праць Історично - філософічної Секції є вже в редакційній течці 11 праць, але ще для кількох праць є тут резервоване місце. Чи не найкраще заступлений відділ Історії: свої праці вже надіслали проф. д-р В. Крупницький, проф. д-р г. к. І. Борщак, проф. д-р О. Оглоблин, д-р М. Чубатий, а з археології — проф. д-р М. Міллер і проф. д-р Я. Пастернак.

Справді названі прізвища говорять самі за себе. А яка величина плянованого Збірника? — 20—25 аркушів друку, отже 320—400 сторін.

Де буде Збірник друкований? — І з огляду на кошти друку, як теж з огляду на можність безпосереднього нагляду, Збірник хочемо дати до друку в Европі, по змозі у Франції. Кошти друку обчислюю скромно на 2,000 долярів.

Чи потрібно фонди вже повністю забезпечені? — На жаль, ще ні. Щоб не розбивати інших збіркових акцій, Комітет обмежився до збирання грошей у дуже вузькому гурті осіб, який зрозуміло не зміг запевнити повної суми. Поважною перешкодою було те, що Комітет не мав відповідного представника на терені Канади. Звичайно, всі жертводавці будуть відзначені у плянованім виданні, при чому той, хто дає найменше 50 дол., буде фундатором видання. Деякі суми повинні прийти від наших Товариств, насамперед від НТШ у поодиноких країнах і від КоДУС-у, якому Покійний віддав стільки сил і любови. Наявні фонди дають вправді змогу приступити негайно до друку, але до повної потрібної суми ще бракує кількасот долярів і це ще стримує працю, коли зважити, що матеріяльний стан НТШ не має змоги покрити евентуального дефіциту, тим більше, що всі завдання НТШ є невідкладні і нові почини не сміють послаблювати того, що вже реалізується.

В який спосіб думаєте вийти із тої ситуації? — Я сподіваюся, що Комітет зможе зібрати ще деяку суму із пожертв, тим більше, що багато з колишніх стипендіянтів КоДУС-у, які тепер добре ситуованими громадянами, досі взагалі не могло включитися в акцію, бо, як згадано, Комітет не розголошує збірки, щоб не послаблювати інших акцій. Воно смішно сказати, але якщо б всі кол. стипендіяти КоДУС-у у ЗДА і Канаді склали по одному долярові, то видання вже було би повністю забезпечене, а навіть можна б думати про його поширення. Зрештою я думаю, що ситуацію повністю могла б розв'язати розписана передплата. В рівній мірі стан наявних фондів, як і зібраних матеріялів дає змогу запевнити, що Збірник вийде, отже можна з чистим сумлінням розписати передплату.

Коли мав би появитися Збірник? — Це залежить тільки від приходу грошей. Але в найгіршому випадку Збірник повинен бути на книжковому ринку до кінця року — при приятливих умовах навіть раньою осінню.

Скільки мала б виносити передплата? — Ціна книжки повинна бути 5—6 дол. В передплаті однак треба б піти якнайдалі назустріч охочим, а ціна в передплаті не може бути вища як 4 дол. Знижуючи ціну книжки для передплатників, Комітет може ще увести одну іновацію, практиковану вже серед інших еміґрацій, а саме подати на окремій сторінці список передплатників, щоб дати їм почуття, що вони причинилися до появи книжки. А коли говорити про саму книжку, то треба сказати, що це перший Збірник після війни, який присвячує НТШ своєму Покійному Членові (— і в даному випадку Голові). За тим Збірником повинні піти інші подібні, коли хочемо з повним правом заслужити на ім'я справді культурного суспільства.

С. Чайковський.

● **Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон** вислав обіжник до всіх йому підлеглих бюр, в якому домагався, щоб офіційне листування провадилося без непотрібного бюрократизму. Обіжник Вилсона мав ... 1,700 слів.

Об'єднання комбатантського фронту є історичною конечністю

РЕЗОЛЮЦІЇ 4-ГО ДЕЛЕҐАТСЬКОГО З'ЇЗДУ ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ - УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ З 11 ЛЮТОГО Ц. Р. У ФИЛАДЕЛФІЇ

„4-ий Делеґатський З'їзд ОбВУА стверджує свою вірність тим ідеологічним принципам, які лягли в основу нашої організації при її створенні: плекати культ визвольної боротьби за українську державу та допомагати всіми допускальними способами на американському терені справі визволення України, в ім'я добра ЗДА й України. 4-ий Делеґатський З'їзд уважає, що цю головну ціль можна осягнути передусім через об'єднання українського ветеранського фронту в ЗДА і тому доручає найближчій Головній Управі найбільше уваги присвятити саме цій справі. Хоча найповажнішим чинником у будові української державности є сам український нарід, якого борці виказують геройський спротив окупантові, проте велика українська громада у вільному світі має виконати окрему місію для добра української визвольної справи, а українські комбатанти мусять стояти в першому ряді пропаґаторів й оборонців доброї української справи в чужомовному світі. Тому 4-ий Делеґатський З'їзд ОбВУА закликає українських комбатантів об'єднатись в одностайному фронті сприяння Українському Державному Центрові на чужині, який продовжує історичний традиціоналізм окупованої тогорогом Української Народної Республіки і повинен бути об'єднюючим чинником для всіх конструктивних сил. 4-ий Делеґатський З'їзд закликає достойно пом'янути в цьому році 30-ліття трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри і при цій нагоді віддати честь всім героям, що впали за волю України. 4-ий Делеґатський З'їзд закликає всіх колишніх вояків - українців оминати такі дискусії й полеміки, які у світлі сучасної української національно - політичної трагедії не вносять в життя української спільноти нічого конструктивного, а зате при кожній нагоді підкреслювати все те, що нас єднає — спільними основними ідеалами та спільним вояцьким минулим, без уваги на військові формації, в яких вояки-українці боролися та без огляду на обласне походження окремих б. вояків українців, їхнє віровизнання чи партійну приналежність. 4-ий Делеґатський З'їзд підкреслює потребу помагати далі жертвам українських визвольних змагань і тому закликає Українське Громадянство до жертвенности на допомогу Українським Інвалідам."

5 ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ В НІМЕЧЧИНІ

28—29 січня ц. р. в Новім Ульмі відбувся черговий З'їзд Союзу Українських Ветеранів.

По звіті керівних органів СУВ і дискусіях, а також по прийнятті делеґатами поправок до статуту, була вибрана на дальших 2 роки попередня Головна Управа, з підполк. В. Татарським на чолі. По вичерпанню порядку денного З'їзд ухвалив такі резолюції:

1. Союз Українських Верераків, організація колишніх вояків - українців, зокрема колишніх старшин і вояків Армії Української Народної Республіки, — одна з найстарших українських вояцьких організацій, що є носієм традицій визвольної боротьби українського народу, — на своєму 5-му Делеґатському З'їзді, особливо на основі свідчень німецьких полонених, що щойно повернулись з СССР, констатує, що: а) боротьба українського народу за самостійність і незалежність Української Народної Республіки і за демократичний правопорядок в ній на всіх українських землях безупинно провадиться далі і б) всі учасники цієї боротьби зберігають високу християнську та національну мораль, як ті, що борються на всіх просторах нашої Батьківщини, так і ті, що знаходяться у в'язницях та на примусових працях в большевицьких концентраційних таборах. Високий рівень національної свідомости та моральну стійкість українців зокрема подивляють всі чужинці, що перебували в тих самих місцях ув'язнення, де перебувають і наші в'язні, і які (чужинці) привезли нам привітання наших братів.

2. 5-й Делеґатський З'їзд пересилає свій палкий привіт всьому українському народові і передовому його загонові, українським революціонерам, що в важких умовах ворожої окупації продовжують боротьбу за здійснення тих самих ідей, що за них колись боролись зі зброєю в руках члени Союзу Українських Ветеранів і які, в змінених умовах, продовжують цю боротьбу й тепер на чужині.

(У дальших резолюціях говориться про привіти від З'їзду й подяку тим, що прислали привіти З'їздові, про конечність консолідації, про необхідність створити на найширшій базі новий Виконавчий Орган УНРади серед впорядкованих у ній відносинах, про привіт іншим побратимським організаціям у широкому світі та про конечність видавати журнал „Комбатант").

НАЙСОЛІДНІШІ ВІДДІЛИ ОбВУА

Торкаючись того місця у новинці „Відбувся 4-ий Делеґатський З'їзд ОбВУА" з ч. 28 „Свободи" з 14 лютого, де була мова про Відділи, що найкраще виконали свої фінансові обов'язки супроти централі ОбВУА скабник Головної Управи стверджує, що на цілих 100% виконав свої зобов'язання тільки Відділ у Честері, Па. Далі йшли: Відділ при Гол. Управі (на 96,6%), Рачестері (на 87,7%), Нюарку (на 71,5%) і Филаделфії (на 50%).

Товариський з'їзд колишніх студентів львівських високих шкіл

Літом минулого року Організаційний Комітет для влаштування Товариського З'їзду кол. студентів Л. В. Ш. розіслав до львівських Високошкільників коло тисячі анкетних листків з метою почути їхню думку в різних справах, зв'язаних з плянованим з'їздом. Недавно зроблено підсумки цієї акції, яка м. і. виявила, що:

а) Ініціятива з'їзду й особливо видання з цієї нагоди джерельної праці про Львів англійською мовою, стрінула загальне признання й одобрення.

б) колишні львівські студенти не забули ще своєї "Альма Матер". З вдячности до свого академічного міста вони вважають питанням своєї чести справу створення видавничого фонду, потрібного для видання джерельної англомовної книжки про Львів, в люксусовому зовнішньому оформлені.

в) багато колишніх львівських студентів мають у своїх приватних збірках дуже цінні й рідкі оригінальні знимки й документи на львівські, зокрема студентські теми, які варто б було видати з нагоди львівського з'їзду в окремому пам'ятниковому Альманаху.

г) деякі товариші з поза Ню Йорку пропонують пересунути реченець З'їзду на холоднішу пору, мотивуючи це тим, що в Ню Йорку на початку вересня буває дуже гаряче та що в тому часі Ню Йорк нецікавий.

Повідомляється отсим, що дальшу підготовку Товариського З'їзду вестиме Діловий Комітет, в склад якого входять голова, секретар і скарбник.

Для організації деяких автономних завдань (академічний баль), мистецька вистава, тощо) Діловий Комітет користатиме з помочі кооптованих референтів.

Діловий Комітет взяв до уваги слушне домагання львівських високошкільників пересунути реченець З'їзду на холодніший час і подає отсим до відома усім заінтересованим, що Товариський З'їзд львівських Восокошкільників відбудеться в Ню Йорку в днях 10-го та 11-го лостопада 1956 р.

Як відомо З'їзд відбудеться під протекторатом Сеньйорату, в склад якого увійдуть Вельмишановні кол. Члени Кураторії У. В. Ш., Професорських Колеґій Л. В. Ш. та Достойні Представники Наукових Устанoв Львова.

Просимо ввічливо всіх управнених до Сеньйорату подати свої адреси й назвати своє відношення до вище згаданих львівських інституцій.

Незабаром буде проголошена передплата на англомовну книжку про Львів, видання якої приготовляє Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку та якої ціна виноситиме дол. 10 за один примірник.

Віримо, що не буде ні одного Львов'янина у вільному світі, який не хотів би віддати довгу вдячности своєму дорогому місту — закупивши бодай один примірник цієї першої англомовної публікації про Львів.

Адреса:
Convention of Lviv University Alumni
140-142 Second Ave.
New York 3, N. Y.

За Діловий Комітет: Володимир Богачевський голова, Роман Стефанюк, скарбник, Олександер Гладишовський, секр.

Запрошуємо всіх на Традиційні

ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

що відбудуться

В СУБОТУ, ДНЯ 3-го БЕРЕЗНЯ 1956

в Українському Народному Домі при 140 Евия 2-а.

Весь дохід призначений на Дім Відпочинку УСС. Грає відома оркестра В. Босого. Співають „ті три".

Початок о годині 8:30 вечора.

ОБОВ'ЯЗУЄ ТЕМНИЙ ОДЯГ.

(Столів не резервується).

Комітет

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 58

Г. Смолин, Лінден	$ 4	С. Черкасій, Ню Йорк	1
І. Бабяк, Торонто	4	С. Карпа, Гілсайд	1
П. Зботанів, Ґренд Репідс	4	М. Бакай, Віл Райт	1
І. Пригода, Ню Йорк	4	Н. Н., Менчестер	1
Д-р Р. Криштальський, Нюарк	3	Т. Глухий, Вудсайд	1
М. Тимчишин, Ню Йорк	2.50	О. Ярема, Шикаґо	1
Т. Небожук, Торонто	2	О. Шебякін, Ст. Пол	1
В. Зеленюк, Саґінав	2	М. Білинський, Порт Артур	1
І. Сторожук, Сандерленд	2	І. Павліковський, Рівергед	1
Г. Яргай, Шикаґо	2	І. Васюта, Фила.	1
Я. Грицай, Ню Брітейн	2	Т. Лехман, Ню Йорк	1
І. Кривопуск, Фила.	2	В. Павлишин, Клівленд	1
Т. Моравський, Пасейк	2	М. Раховцій, Шикаґо	1
А. Мидзяк, Елмвуд Парк	2	М. Москаль, Фила.	1
М. Фесенко, Шикаґо	2	В. Курило, Седар Кнолс	1
Н. Н., Четгем	2	Н. Максимик, Честер	1
Т. Сюрко, Амстердам	2	Н. Кондзельський, Пасейк	1
І. Ткачук, Бруклин	2	А. Вовчук, Шикаґо	1
М. Сосновий, Фила.	2	П. Занкевич, Толідо	1
І. Дзіваковський, Фремонт	2	В. Ярема, Аллентавн	1
Я. Заньків, Боффало	2	В. Піх, Ню Йорк	1
Д. Шминдрик, Клівленд	2	М. Оберпшик, Нюарк	1
М. Ярошенко, Дітройт	2	М. Біляк, Бостон	1
Я. Берестянський, Шикаґо	2	М. Ремік, Рокcбурі	1
В. Сцебело, Лансінґ	2	І. Бучка, Ню Йорк	1
В. Вовчук, Вотервліт	2	Н. Яцук, Клівленд	1
О. Адріянович -Рейнарович, Ню Гейвен	2	А. Пастерник, Монтреал	1
М. Дикий, Шикаґо	2	І. Ткач, Ню Йорк	1
П. Шкарупа, Флінт	2	В. Солянин, Гілсайд	1
А. Кірілюк, Галлок	2	С. Селешко, Ню Йорк	1
М. Копцюх, Мінеаполіс	2	М. Славінський, Бруклин	1
І. Грицковян, Когоес	2		
М. Іванів, Гартфорд	1		

Разом $ 105.50

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Канаді

ЗБОРИ ВІДДІЛУ БРАТСТВА КАРПАТСЬКИХ СІЧОВИКІВ У ВІННІПЕҐУ

4 лютого 1956 в Домі Українського Національного Об'єднання при Мейн вулиці у Вінніпеґу, відбулися річні збори Відділу Братства Карпатських Січовиків. По звіті голови Юрія Гвоздулича та інформативній доповіді голови Центрального Проводу д-ра Степана Росохи, відбулася дискусія, а по ній вибори до нових керівних органів. До нової управи ввійшли: голова — Юрій Гвоздулич, заступник — Іван Брошняк; секретар — Іван Сосновий; скарбник — Петро Заяць; член — Катерина Маґур.

Рішено влаштувати 17 Річницю проголошення самостійности Карпатської України дня 7 березня в Домі УНО.

МИТР. ІЛАРІОН — ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН БІБЛІЙНОГО ТОВАРИСТВА

Британське Біблійне Товариство в Лондоні нагородило Митрополита Іларіона почесним досмертним членством за його працю при перекладі Біблії на сучасну українську мову. Ця Біблія тепер друкується в Англії й появиться в продажу незабаром.

КАНАДА ГОТУЄТЬСЯ ДО 60-РІЧЧЯ В. АВРАМЕНКА

Доцінюючи вагу і значення українського танку в житті української молоді і взагалі для української справи, українське громадянство в Канаді рішило відзначити 60-ліття Василя Авраменка, який безсумніву є батьком і завзятим пропаґатором українського танку на українських землях і тут на американськім континенті. Для тієї цілі основуються ініціятивні і ділові комітети по містах Канади, яких ціллю є оформити Почесні Ювілейні Комітети.

В Торонті вже діє підготовчий комітет, який старається оформити Почесний Комітет із найвизначніших духових і світських громадян. Подібні комітети діють вже в Содбурах, Вільямі і Портартурі.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149 2nd Ев

З Літ. Мист. Клюбу повідомляють, що в п'ятницю дня 2-го березня ц. р. відбудеться у приміщенні Клюбу доповідь д-ра М. Корнилова про систему Гай Файделіті, ілюстрована творами Баха, Моцарта, Ліста та зразками української музичної творчости. Початок о год. 8-ій вечора.

В Бразилії

УКРАЇНЦІ В МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

9 грудня м. р. бразилійський міністер закордонних справ Жозе Карлос де Маседо Соарес прийняв на окремій авдієнції українську делеґацію. Вона просила, щоб бразилійська делеґація на форумі ОН дипломатичним шляхом підтримувала визвольні змагання українського народу. В українській делеґації були три провідні бразилійці: федеральний посол д-р Петро Фірман, що є головою Українського Бюра Опіки над Еміґрантами, інж. Андрій Мазай, український представник у Бразилійському Центрі Вільної Европи і С. В. Кобилянський, голова Українсько - Бразилійського Клюбу. — Вислухавши інформацій і побажань делеґації, міністер заявив: „Ваше прохання буде цілком задоволене так, як бажаєте відносно ОН. Ми з великою радістю підемо вам назустріч, бо справа України нам дуже симпатична".

УКРАЇНСЬКА РАДІОПРОГРАМА В БРАЗИЛІЇ

Два роки тому при Хліборобсько-Освітньому Союзі (це найбільша українська організація в Бразилії) організували „Українську Хвилю", яка з самого початку тримається на високому культурному рівні. Кожна авдиція має своє призначення, і коли ви її прослухаєте, то залишається миле враження. Короткі реферати, зроблені кваліфікованою рукою, не стомлюють слухача, лише захоплюють, нагадуючи нам про нашу чарівну і прекрасну Батьківщину, тримають нас в бойовій готовості до боротьби за Неї. Добре підібрані диктори, доповнюють зміст програми. Більшість слухачів тішаться тим, що маємо таку авдицію і тому хочемо, щоб українці у світі дізналися про це, бо „Українська Хвиля" є не просто „авдицією", яка заповнює програму „коломийками" і новинами, а завжди є актуальна і цікава. „Українська Хвиля" є справді досягненням, яким горді українці в Бразилії.

Л. Стародуб.

НОВЕ ВИДАННЯ ◄

Порадник з інформаціями для новоприбулих до ЗДА

Life in America

Книжка в англійській мові подає докладні інформації як жити в Америці — поради одержання праці, який високий може бути заробіток, Income tax і інш.

Ціна 50 ¢

Замовляти:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

За Українську Самостійну Соборну Державу! За самостійні держави поневолених Росією народів! Воля народам! Воля людині!

Відділ Т-ва б. Вояків УПА в Дітройті, ООЧСУ 10 Відділ, Осередок СУМА „Київ" Дітройт — Захід, Осередок СУМА ім. П. Орлика Дітройт — Схід, Українська Станиця АПАБН Відділ Укр. Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського і Ліґа Українських Жінок в Дітройті

— влаштовують —

ЖАЛОБНУ АКАДЕМІЮ

в 6-ту річницю героїчної смерти головного командира УПА, Генерального Секретаря УГВР і провідника ОУН на Українських Землях ген.хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ Романа Шухевича

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ 4655 Мартін при Мішіґан вул.

в неділю, 4-го березня 1956 р.

Початок о годині 3:30 пополудні.

Цього самого дня будуть відслужені панахиди в українських церквах.

Вступ за програмками.

Промову виголосить ред. Зенон ТАРНАВСЬКИЙ.

В програмі беруть участь: Ансамбль бандуристів під керівництвом п. Г. Назаренка. Духова оркестра осередку СУМА „Київ", Хор ООЧСУ „Сурма" — диригент д-р Богдан Кушнір. Інсценізація „Повстанським шляхом" укладу п. Романа Татарського у виконанні членів осередку СУМА „Київ" і деклямації.

Українці. Своєю масовою участю віддайте шану героєві української нації, який своєю кровю вписав право на волю і незалежність України.

Комітет

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED—MALE ●

САМЕ Є МІСЦЕ ПРАЦІ БІЛЯ ВАШОГО ДОМУ

для

МЕХАНІЧНИХ й ЕЛЕКТРИЧНИХ КРЕСЛЯРІВ
МАШИНОВИХ РИСІВНИКІВ
ІНЖЕНЕРІВ — "DESIGN DEVELOPMENT and RESEARCH"
ХЕМІКІВ ДЛЯ ЛЯБОРАТОРІЇ ГУМОВОГО І ПЛЯСТИЧНОГО ПРОМИСЛУ

і загальний інженерний Відділ в Байоні.

Голоситись листовно або особисто.

General Cable Corporation
PERSONNEL DEPARTMENT
AVENUE A & FIRST STREET, BAYONNE, N. J.

Нагода на дуже добру працю для досвідчених людей. — Денна і нічна зміни.

МАШИНІСТИ ДЛЯ РЕМОНТНИХ РОБІТ
ПОЖЕЖНИКИ — СТОРОЖІ — ПЛЬОМБЕРИ.

Також праці для нефахових людей.
Платні свята, вакації і інші користі.
Голоситись особисто в персон. відділі.
FEDDERS QUIGAN CORP.
316 Jelliff Avenue, Newark, N. J.

MAINTENANCE MACHINISTS
2-га зміна — 4 P.M. — північ.
THE OKONITE CO.
має доскональї нагоди для досвідчених мужчин.
Висока платня. „Овертайм". Платний час „ланчу". Постійна праця. Дарем забезпечення на життя, госпіталізація і багато ін. користей. Компанія платить пенсійний плян.
Голоситись рано в перс. відділі.
Мусить бути горожанином ЗДА.
THE OKONITE CO.
220 Passaic St., Passaic, N. J.

Д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ
Нарис Історії Українського Карного Права
Ціна $2.00
разом з пересилкою.
Книжку можна набути в „Свободі".
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ВЕЛИКА НАГОДА!

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ

можете одержати в „СВОБОДІ".

ЦІНА ПЛАТІВОК 75¢ вже з коштами пересилки.

118. Гаївка (Великодня) —
Гопак — Колом .... Оркестра
119. Нині Адаме, український церковний хор
Предвічний родився —
120. Зеленая рута, жовтий цвіт, з орк.
На чужині загибаю, народня пісня з орк.
121. Ой, у саду, у садочку, — буковин. жіночий хор
Ой, у полі нивка — Вербовая дощечка, жіночий хор
122. Сам п'ю, сам гуляю, — сольо В. Ченкін з форт.
Сліпець, (Дідівська пісня) — В. Ченкін з форт.
123. Віє вітер, віє буйний — народня пісня
Задумала вража баба, народня пісня
сольо М. Д. Роменський з аком. оркестри
124. В кінці греблі, народня пісня
Нащо мені чорні брови, — народня мелодія сольо В. Борисенко з аком. оркестри
125. Козачок — народний танець оркестра
Кучерява Катерина — народній танець, орк.
126. Над річкою беріжком — Вітер, вітер коло хати, народні пісні —
Не дивуйтеся дівчата — У Туркені по тім боці, музика до слів Т. Шевченка. — хор „Думка"
127. Гомін, гомін по діброві, народня пісня
Ой, ненько, ненько, — народня пісня — сольо Зоя Гайдай з аком. оркестри
128. Плотію уснув, — Великодня пісня
Ангел вопіяше, — Світися, Великодні пісні — сольо о. Керстюк з аком. оркестри
129. Гоп Марку, покинь сварку, нар. пісня, оркестра
Ти мій короваю, — народня пісня, оркестра
130. Українсько-російський танець, — Два кроки, думка — сольо з оркестрою
131. Чумак — нар. танець з реп. В. Авраменка, орк.
Метелиця — нар. танець з реп. В. Авраменка, орк.
132. Катерина херсонка, — реп. Авраменка, окр.
Журавель весільний — з реп. Авраменка, орк.
133. Чотирнадцятий сумний рік настав, — лем. пісня, сольо з оркестрою, — дві частини
134. Гуцулка — украінский танець
Чабан — український танець
сольо Е. Жуковський з аком. оркестри
135. Весільний віват — дві частини
Е. Жуковський і Р. Красновська з оркестрою
136. Їхав козак — народня пісня, хор. ансамбль
Степи — сольо А. Крившина з аком. оркестри
137. Ой, на горі та сухий дубик, — народня пісня
Що з-під дуба зеленого, — народня пісня
український хор під управою Верьовки
138 Зібралися всі бурлаки, — бурлацька пісня
Аріозо Волоха з „Гайдамаків" Т. Шевченка муз. Мейтуса сольо Б. Гмиря з аком. оркестри
139. По старому, — інструментальна
По слюбі, — інструментальна
140. Чумацька пісня — хоровий ансамбль
Вдовиця — народня пісня, І. Паторжинський з орк.
141. Згода — вальс, українська оркестра
Кохання — вальс, українська оркестра
142. Попурі з українських народних пісень — дві частини — українська оркестра
143. Женчичок-Бренчичок, — бар. сольо з оркестрою
Дощик народня пісня, сольо Е. Смолинська з орк.
144. Ой, не рости кропе, — народня пісня, жін. хор
Та болять ручки, та болять ніжки — чум. пісня
Капеля бандуристів
145. Ой, був та нема, — українська народня пісня
Ой, кряче, кряче, — українська народня пісня
сольо М. Д. Роменський з аком. оркестри
146. Про Миколу Лукичова — укр. хор Ю. Вірьовки
Луговая зозуленька.
147. Та забіліли сніги, — бурлацька пісня
дві частини — Капеля бандуристів
148. Ой, ти місяцю, зоре, — українська народня пісня
Ой, зійди, зійди, — українська народня пісня
сольо І. Паторжинський з аком. оркестри
149. Ой, казала мені мати — арія з опери „Запорожець за Дунаєм"
Ой, на гору козак воду носить — народня пісня
сольо В. Борисенко з аком. оркестри

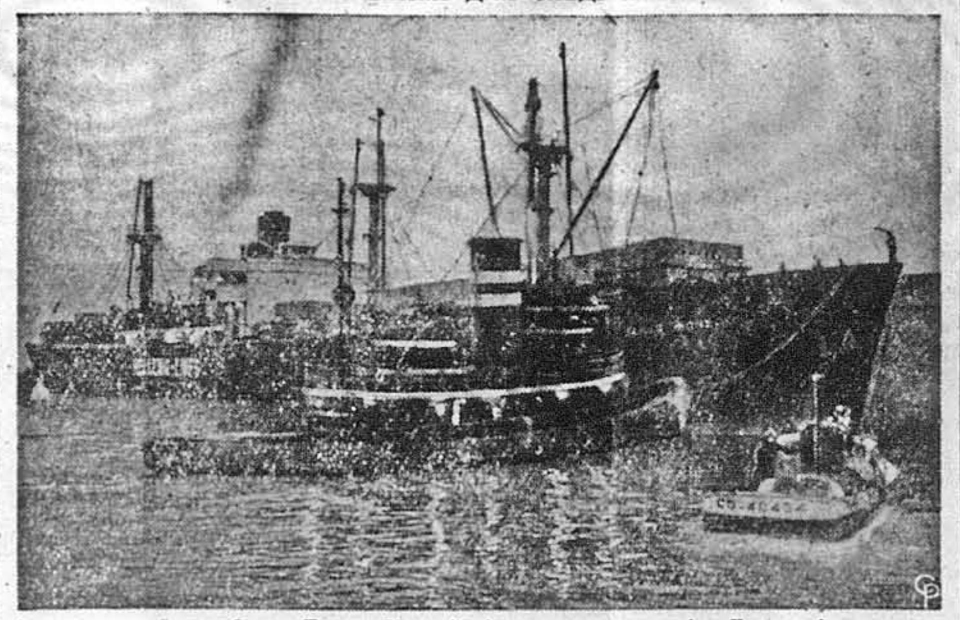
(Продовження буде)

• Повищі платівки висилаємо поштою за попереднім надісланням грошей або за післяплатою.
• При замовленнях 6 платівок і більше — порто оплачує „Свобода". Менших замовлень не виконуємо. ПЛАТІВКИ ВИСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН.

ЖАДАЙТЕ ПОВНОГО КАТАЛОГА — БЕЗПЛАТНО!
Посилку з платівками одержите через фірму „АРКА".

Замовлення надсилати:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. USA.

АМЕРИКАНСЬКІ ТАНКИ ДЛЯ САВДІ АРАБІЇ

Американський корабель „Джимс Монро" відпливає з пристані в Брукліні з вантажем 18 танків призначених для Савді Арабії.

Стівенсон підтримує рішення Найвищого Суду про скасування сеґреґації

Гартфорд, Коннектикат. — Демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон промовляв на демократичному прийнятті і найясніше досі висловився в справі скасування окремих шкіл для кольорового населення. Він сказав, що рішення Найвищого Суду про скасування окремих шкіл „не можна ані припинити ані відкинути". Стівенсон казав, що це рішення, — це світанок того яснішого дня, коли повна демократія запанує в школах, і це буде один із найбільших осягів нашої ґенерації. „Не як демократ, але як американець, казав Стівенсон, не як кандидат, але як громадянин, я молюся до Бога, щоб того дня ніхто не знищив, і цього осягу не отруїв жадною невідповідною акцією". Ця заява Стівенсона викликала прихильний відгук у Ню Йорку, де в негритянській дільниці Гарлем зорганізували комітет, який має підтримувати Стівенсона.

Аденауер викинув з міжпартійної коаліції Вільну Демократичну партію

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер, скликавши виконний комітет своєї Християнсько-демократичної партії, перевів ухвалу, щоб викинути з міжпартійної урядової коаліції Вільну Демократичну партію, яка повелась супроти уряду Аденауера нельояльну, получившись в автономному парляменті Північної Надрайнщини й Вестфалії з опозиційними соціялістами та перевівши там зміну християнсько-демократичного уряду на соціялістичний. Аденауер заявив, що можна співпрацювати „тільки з тими силами, які є у співпраці льояльні". Одночасно, щоб запевнити собі більшість в нижчій і вищій палатах парляменту, Бундеґу і Бундесраті, для військових, які вимагають дві третини голосів, Аденауер перевів успішні переговори безпосередньо з опозиційними соціял-демократами. Серед самих т. зв. вільних демократів наступив розкол, бо всі їх 4 міністри в уряді Аденауера та 12 послів виступили з рядів партії, солідаризуючись з Аденауером. Проти Вільної Демократичної партії, яка має ще 33 послів у федеральному парляменті, західня німецька преса зайняла здебільша різко - критичне становище, в'яжучи несподівані інтриґи лідера тієї партії, д-ра Делера, з пляновою акцією совєтського амбасадора Зоріна, що, мовляв, поставив був собі за першу свою ціль — розбити партійну коаліцію уряду Аденауера та заступити той уряд — соціялістичним урядом, схильнішим до вимоги Москви — заступити союз із Заходом „невтральністю".

Ціни на споживчі товари зменшилися на 0.1 відсотка

Вашинґтон. — Статистичне Бюро департаменту праці повідомляє, що ціни на споживчі товари в місяці січні цього року зменшилися на 0.1 відсотка. Внаслідок того, що в попередніх двох місяцях ціни зменшувалися, коло одного мільйона робітників в автомобільному промислі дістануть знижку заробітної платні в висоті одного цента на годину. Пересічна заробітна платня промислового робітника з трьома членами родини в січні становила 71.92 доляра, а самотнього 64.59 доляра. Купна вартість платні промислових робітників без родини в січні цього року була на 5.3 відсотка більша в порівнянні з січнем 1955 року, а робітників із родиною на 4.8 відсотка. Індекс споживчих товарів в січні цього року виносив 114.6 відсотка в порівнянні з роками 1947-1949, коли той індекс становив 100 відсотків. Зменшилися ціни на фармерські продукти, але зросли ціни на свіжу городовину. Зменшилися ціни на меблі і кошти транспорту.

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі
12 ШТУК ЗА $1.00
висилає за попереднім надісланням належитости
"SVOBODA"
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Господарські Вісті

ВАРТІСТЬ ХУДОБИ І ДОМАШНЬОЇ ПТИЦІ В ЗДА СТАНОВИТЬ ПОНАД 10 БІЛЬЙОНІВ

Департамент рільництва повідомляє, що вартість худоби і домашньої птиці на курячих і тваринних фармах та в фармерів становила в дні 1 січня цього року 10,750,000,000 долярів, на чотири відсотки менше як в тому самому часі минулого року. Число рогатої худоби і домашньої птиці трохи збільшилося впродовж 1955 року, а число овець, коней, мулів і індиків зменшилося. Першого січня було в ЗДА 97,500,000 рогатої худоби (96,600,000 в 1955 році); свиней було 55 мільйонів (1-го січня 1955 — 50 мільйонів); овець було тільки — 31,100,000; коней і мулів — 3,900,000.

ЗОЛОТО В 1955 РОЦІ

Нюйоркський Банк Резерви від кількох років в місяці лютому видає звіт про продукцію золота в минулому році. Згідно з цим звітом в 1955 р. продукція золота збільшилася на стільки само, що і в 1954 році, це значить зросла на 6 відсотків. Це відноситься до всіх вільних країн світу, а не до країн з-поза залізної заслони бо вони цю справу тримають в тайні. У вільному світі випродуковано в 1955 році 27.7 мільйона унцій золота, вартости 970 мільйонів долярів, коли одна унція коштує 35 долярів. В 1945 році в вільному світі випродуковано золота на суму 740 мільйонів долярів. Інші держави хотіли б піднести вартість золота, але ЗДА противляться цьому, бо це грозило б обезціненням доляра. ЗДА мають в себе 60 відсотків золота цілого світу, вартість якого виносить 38 більйонів долярів.

АЙЗЕНГАВЕР ПРОТИ ОБМЕЖЕННЯ ІМПОРТУ ЯПОНСЬКИХ ТЕКСТИЛЬНИХ ТОВАРІВ

Президент Айзенгавер ще раз заявив, що противиться визначувати квоти на привіз японських текстильних товарів чого домагається домашній промисл. Президент каже, що це невідповідний спосіб трактування закордонної торгівлі Американські промисловці натискають на Конґрес, щоб дозволив на ввіз до ЗДА тільки 50 відсотків текстильних товарів з Японії, приймаючи за основу японський імпорт до ЗДА в 1951 і 1952 роках.

ЗА РОЗБУДОВУ ШЛЯХІВ НА АЛЯСЦІ

Жителі Аляски звертають увагу на те, що на їх території є дуже мало шляхів. Там 3.784 милі автострад, а маленька Невада має їх 25,000 миль, хоч її населення малощо більше від населення Аляски, а територія на багато менша. Сама Аляска не може будувати шляхів, бо це рідко заселена територія із 250,000 населення (586,400 квадратових миль). Видатки на шляхи на цій території дає департамент внутрішніх справ ЗДА. Коли б на Алясці було більше шляхів, то там радніше осідали б нові поселенці, і ця територія швидшим темпом заселювалася б.

ВСЯЧИНА

У ВУСІ ХЛОПЦЯ КІЛЬЧИЛОСЯ ЗЕРНО ЖИТА

В одному італійському селі в північній Італії малий хлопчина Джюліяно Педрон нарікав на болі в усі. Батьки повели дитину до лікаря, який ствердив, що в усі цього хлопця почало кільчитися зерно жита. Мабуть, це вухо не було надто чисте, коли зерно жита могло в ньому рости.

М'ЯСАРІ ГОВОРЯТЬ ПРО НЕЗДОРОВЕ КУРЯЧЕ М'ЯСО

Спілка М'ясних Робітників у Вашинґтоні твердить, що американці щороку їдять сотки мільйонів курячого м'яса, яке є огидне і заражене. Ця спілка об'єднує 315,000 робітників. Вона вислала листи до всіх членів Конґресу, щоб вони ухвалили закон про обов'язкову контролю курятини і м'яса домашньої птиці, бо досі в деяких стейтах немає жадної контролі в цій ділянці. Провідники цієї спілки твердять, що одна четверта, або навіть одна третя захворінь від нездорових харчів походить від неконтрольованого м'яса домашньої птиці. Законопроєкт в цій справі вже внесено минулого тижня до Сенату. Від нездорового м'яса хворіють і ті робітники, які при ньому працюють.

КНЯЖНА ВИНДСОРУ НЕ БУЛА ПРИГОТОВАНА НА ТУ БУРЮ, ЯКА ВИНИКЛА ВНАСЛІДОК ЇЇ ОДРУЖІННЯ З КОРОЛЕМ ЕДВАРДОМ VIII

Теперішня княжна Виндсор, давніша пані Симпсон, почала друкувати свої спогади в магазині „МекКолл" і в першій статті написала, що вона не була приготована на ту бурю, яка знялася після того, як її наречений, тодішній король англійської імперії Едвард VIII, повідомив про свій намір одружитися з нею. Княжна пише, що той спротив проти її одружіння, який виник у всіх частинах світу, насунувся на неї немов страшна лявіна. Якби вона була знала, що так буде, „то ця історія мала б інше закінчення, а, можливо, її зовсім не було б."

ПЕРЕСТУПНИЙ РІК ТРАТИТЬ СВОЄ ЗНАЧЕННЯ В ОДРУЖІННІ ДІВЧАТ

Один психіятр опублікував свої досліди про те, що думають дівчата про значення Переступного Року для свого одружіння. Давніше незамужні особи жіночої статі мали право в переступному році пропонувати одружіння старим і молодим парубкам. Тепер дівчата і незамужні жінки майже не знають про цей давній звичай. Фахівець від родинних відносин пані Гелен Ровз пише про це так: „Коли я була дівчиною, то я знала про переступний рік більше ніж знаю тепер. Тепер жінки мають більше волі вибирати собі чоловіка кожного року, і не мусять чекати аж на переступний рік". Тепер дівчата, пише пані Ровз, мати двоїх дітей, завжди стараються здобувати серце молодих чоловіків, але ті чоловіки цього не знають, бо це робиться дуже дипломатично, і молоді женихи переконані в тому, що вони самі вибирають собі своїх подруг життя.

АКТОРКА РІТА ҐЕМ БУДЕ ДРУЖКОЮ ПАННИ КЕЛЛІ

Акторка Ріта Ґем із великою радістю повідомила пресу, що буде однією з дружок панни Ґрейс Келлі, яка виходить заміж за монакійського князя Райнера III. Це княже весілля відбудеться впродовж трьох днів, від 17 до 19 квітня, в Монте Карльо, в Монако, і на ньому буде аж шість дружок. Крім панни Ґрем дружкою буде ще сестра нареченого княжна Антуанетта, сестра панни молодої пані Джордж Л. Дейвіс та три інші американки, — приятельки і товаришки панни молодої. Американські гості виїжджають на це княже весілля вже 4-го квітня кораблем „Констітюшен". Акторка Ґем вже дбає про нову весільну сукню, бо хоче гарно виглядати, будучи перший раз у своєму житті дружкою.

СТІВЕНСОН НЕ ХОЧЕ ПУБЛІЧНО ВИЯВИТИ, ХТО ДАЄ ГРОШІ НА ЙОГО ВИБОРЧУ КАМПАНІЮ

Репортер пресового концерту „Скріпса - Гаварда" Маршалл Мек Ніл написав листи до двох демократичних кандидатів, щоб вони виявили, хто дає фонди на їхні виборчі кампанії. Перший відповів сенатор Естес Кіфовер, заявляючи, що не виявить прізвищ жертводавців на свій виборчий фонд, бо досі інші кандидати на президента цього не робили. „Коли б я це зробив, то пошкодив би сам собі, бо інші кандидати цього не зроблять", писав сенатор Кіфовер. В імені Адлея Е. Стівенсона відмовно відповів директор Виборчого Комітету Стівенсона Гайман Б. Ріскен, який написав, що на виборчий фонд Стівенсона складають дрібні пожертви десятки тисяч осіб. Досі вислано в цій справі 72,000 закликів, і вже надійшли пожертви від 8,280-ох осіб, які становлять суму $82,000 долярів. На думку Ріскена неможливо вичислити пожертви десяток тисяч осіб, які дбають про те, щоб на президента ЗДА вибрали Адлея Е. Стівенсона.

● РОЗШУКИ ●

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ СВ. АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА В ЮТИКА, Н. Й.
пошукує
ДЯКА - ДИРИҐЕНТА
Ласкаві зголошення надсилати, як рівно ж по всі інформації писати:
STS. PETER & PAUL UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
209 First Street Utica, N. Y.

● ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ ●
ARKA, 48 East 7th Street
New York, N. Y.
(GRamercy 3-3550)
MONTBLANC
модель Monte Rosa)
для школярів.

МАМО!
Замов для мене в „Свободі" казочку
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Медовий Телесик
вона дуже-дуже цікава, а коштує всього 40 центів.
Замовлення слати до:
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

АЛЕКСАНДРА ЗАХАРЧУКА
із Ярчовець,
який живе у Ню Йорку
шукає
ROMAN JAKYMOWICH
575 Union Lake Rd.
Pontiac, Mich.

ХТО знає, де живе
МИХАЙЛО КОНАШЕВИЧ
з Білого Каміня (Зах. Україна)
хай повідомить на адресу:
MARIA STEFANOVICH
5771 Dubois Street,
Detroit 11, Mich.

Пошукую брата Юрка МОХНАЧА з села Хмелева, повіт Заліщики. Хто знав би про нього або він сам прошу писати на мою адресу:
WASYL MOCHNACZ
3465 E. 108 St., Cleveland 4, Ohio

Пошукую паню Меланію КУЗИК або її сина Любомира, або Оксану з дому Бабій. Всі родом з Добромірки, повіт Збараж. Хто знав би адресу когось з них, прошу ласкаво писати на адресу: Anna Oryshkevych, 4136 Jacob St., Wheeling, W. Va.

МИКОЛА КАРМАЗИН
пошукує дітей рідної сестри
Теодора і Анну ДЗІКЛЄВІЧ
з місточка Сасів, пов. Золочів, що до 1944 року перебували в Німеччині.
Прошу ласкаво повідомлення слати на адресу:
MYKOLA KARMAZYN
R. R. #2, Box 451
Carmel, Ind., USA

Пошукую брата, або його дружину, або їх сина. Колишня їх адреса: Jacob Sycz, 622 S. Bond St., Baltimore, Md. USA. Хто знав би їх, або вони самі, прошу переслати їх адресу до:
PETER SYCH
1033 — 101 Street
North Battleford, Sask., Canada

Пошукую сина Юрія ЗВАРИЧА пропавшого під Бродами. Хто б знав що про нього, прошу написати до:
ANTON ZVARYCH
826 Tripoli Street
Pittsburgh 12, Pa.

Пані Ніна МИКОЛАЇВНА
з дому Рустанович.
Прошу подати Вашу адресу.
Моя адреса:
39 Cranbrook Road
Bloomfield Hills, Mich
Микола Л. (Хоцьківський)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Т-во Укр. Січ Відд. 39 повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 4-го березня, о год. 3-ій пополудні в У. Н. Домі. В суботу, 3-го березня від год. 8-10 веч і в неділю, 4-го березня від год. 12-3-ої попол. можна вплачувати вкладки. Проситься всіх довгуючих членів вирівняти всі залеглості. Кожний член повинен зложити свій Нац. Даток на УКК. — Управа.

Посмертні Згадки

НИКОЛА БУРАК, довголітній член і касієр Відд. 324 УНСоюзу у Филаделфії, помер 24. лютого 1956 р., маючи 62 роки. Походив зі села Лежанівка, пов. Скалат. Зах. Україна. Полишив в смутку жену Юлію і троє заміжних дітей та одного брата. Похорон відбувся 28-го лютого з похорон. заведення до церкви. Тлінні останки поховано на цвинтарі Fox Chase. — В. Й. П.!

І. Струк, секр.

ІЛИЯ ШПИКУЛА, довголітній член Б-ва св. Стефана Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., секретар в роках 1922 до 1926, делеґат на дві конвенції УНСоюзу, упокоївся в Бозі 13-го лютого 1956 р. в 66 році життя. Покійний полишив в глибокім смутку дружину Марію, дочки Віру, Андрею сестра М.С.М.Б., Теодозію і Марію, братів Павла, Константина, Василя і Тараса, сестру Юлію. Покійний був родом з Копичинець, повіт Копичинці, Зах. Україна. Похорон відбувся 18-го лютого з укр. грекокат. церкви св. о. Миколая при участі Родини, Членів Відд. 221 і Приятелів. Відпроваджено на вічний спочинок на цвинтар св. о. Миколая. — В. Й. П.!

Т. Шпікула, секр.

НОВЕ ВИДАННЯ! ◄
ОЛЕКСИ ЗАПОРОЖЕЦЬ-ДЕВЛАД
„В ОДВІЧНІЙ БОРОТЬБІ"
Збірка нарисів і оповідань.
ЦІНА $2.00
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3624. Смертельна засідка

— Поєдинок? — вигукнув Голт. — Він напевно збирається вас обдурити.

Тарзан спокійно відповів. — Нехай буде так. Є нагода вирішити наше непорозуміння.

Мавполюдина рішуче звернулася до посланця. — Скажіть Лазарові, що я приймаю його виклик!

Тим часом Лазар спокійно чекав. Його спритний мозок укладав стратегічний плян, як відібрати в Тарзана всю надію на перемогу.